

SANSÜR YASASI REHBERİ

7418 sayılı Torba Kanun Sonrası Güncellenmiş Basın Kanunu

- *İnternet Haber Sitelerine Dair Yeni Düzenlemeler*
- *Basın Kartı Düzenlemesi*
- *Basın İlan Kurumu'nun Değişen Yapısı ve Resmi İlanlar*
- *Gazetecilerin Fiili Hizmet Süresi Zammı*
- *Basın İş Kanunu Kapsamına Alınan İnternet Çalışanları*
- *Dezenformasyon Suçu*
- *Sosyal Ağ Sağlayıcılara Yönelik Yeni Yaptırımlar*
- *Yazışma Uygulamalarında Yeni Düzenlemeler*

Aralık 2022

SANSÜR YASASI REHBERİ

7418 sayılı Torba Kanun Sonrası Güncellenmiş Basın Kanunu

- *İnternet Haber Sitelerine Dair Yeni Düzenlemeler*
- *Basın Kartı Düzenlemesi*
- *Basın İlan Kurumu'nun Değişen Yapısı ve Resmi İlanlar*
- *Gazetecilerin Fiili Hizmet Süresi Zammı*
- *Basın İş Kanunu Kapsamına Alınan İnternet Çalışanları*
- *Dezenformasyon Suçu*
- *Sosyal Ağ Sağlayıcılara Yönelik Yeni Yaptırımlar*
- *Yazışma Uygulamalarında Yeni Düzenlemeler*

Aralık 2022

TGS Genel Merkez

Basın Sarayı Kat: 2 Cağaloğlu/İSTANBUL

Tel: 0212 514 06 94

Faks: 0212 511 48 17

www.tgs.org.tr

TGS Akademi

Abide-i Hürriyet Cad. No: 211 C Blok Kat:1 Şişli/İSTANBUL

Anayasa

Madde 28- *Basın hürdür, sansür edilemez.*

SUNUŞ

2022 yılı Mayıs ayı sonunda AKP ve MHP’li vekillerce sunulan kanun teklifi, uzun tartışmalara, kamuoyu ve Sendikamızın da aralarında bulunduğu basın meslek örgütlerinden gelen tepkilere rağmen, 13 Ekim 2022 tarihinde TBMM’de kabul edilerek yasalaştı. Yasa 18 Ekim 2022 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Daha ziyade teklifin 29. maddesiyle TCK’ya eklenen yeni suç düzenlemesi ile gündeme gelen, halk arasında “Dezenformasyonla Mücadele Kanunu” veya “Sansür Yasası” olarak anılan 7418 sayılı Torba Yasa, basına ve özellikle de internet basınına dair pek çok düzenleme ve beraberinde bir dizi yaptırım öngörüyor.

Türkiye Gazeteciler Sendikası, pek çok soru işaretini de beraberinde getiren Yasaya dair merak edilen konuların aydınlatılması, konuşulmayan konulara dair farkındalık yaratılması ve olası yaptırım tehditlerine karşı uyarılarda bulunulmasının sorumluluğu ile Türkiye Gazeteciler Sendikası Hukuk Birimi tarafından hazırlanan “Sansür Yasası Rehberi” ile Kanunun, neler getirip neleri götürdüğü üzerine hazırladığımız bu çalışmayı değerli basın emekçilerinin bilgisine sunuyoruz.

TÜRKİYE GAZETECİLER SENDİKASI

İÇİNDEKİLER

İNTERNET HABER SİTELERİNE DAİR YENİLİKLER

I.	İnternet haber sitelerinin tabi olduğu kanunlar	10
II.	İnternet haber sitelerinin yayın türü	10
III.	Yayınlanması zorunlu bilgiler	11
IV.	Haber içeriklerine ‘zaman mührü’ zorunluluğu.....	12
V.	Sorumlu müdür atama zorunluluğu	13
VI.	İnternet haber sitesi sahibi olma şartları	14
VII.	İnternet haber sitelerinin beyanname verme zorunluluğu ve internet haber sitesi vasfının kazanılması	15
VIII.	Sürelî yayınlara elektronik tebligat adresi zorunluluğu	16
IX.	Beyannamenin incelenmesi ve internet haber sitesi vasfının kaybedilmesi	17
X.	Sürelî yayın hakkının kaybedilmesi	18
XI.	İçerikleri muhafaza etme zorunluluğu ve teslim yükümlülüğü	19
XII.	Ceza davalarında sorumluluk	20
XIII.	Maddi ve manevi tazminattan sorumluluk	21
XIV.	Tekzip (düzeltme ve cevap yazısı) süreci	22
XV.	Tekzibin içermesi gereken koşullar	23
XVI.	Tekzibin süresinde veya gerektiği gibi yayınlanmaması	24
XVII.	İnternet haber siteleri için tekzibe itiraz	25
XVIII.	Tekzibin yayınlanmaması	26
XIX.	Cinsel saldırı, cinayet ve intihara özendirme	26
XX.	Kimliğin açıklanması suçu	27
XXI.	Yeniden yayım suçu	27
XXII.	Haber kaynağını açıklamaya zorlanamama	28

XXIII. İnternet haber içeriklerine dava açma süreleri	28
XXIV. Görevli mahkemeler ve yargılama usulü	29
XXV. Hürriyeti bağlayıcı cezaya çevirme yasağı	29

BASIN KARTI DÜZENLEMESİ

I. Basın kartı nedir? Ne değildir?	31
II. Basın kartı türleri	32
III. Kimler basın kartı alabilir?	33
IV. Basın kartı alabilme şartları nelerdir?	34
V. Basın kartının iptal edileceği hâller	35
VI. Basın kartının iptalinin sonuçları	36
VII. Basın Kartı Komisyonunun yapısı	37
VIII. Basın Kartı komisyonu üyelerinin görev süresi ve çalışma şekli	38
IX. Basın Kartı Yönetmeliği	38

BASIN İLAN KURUMU YAPISI VE RESMİ İLANLAR

I. BİK Genel Kurulunun oluşumu	39
II. BİK Genel Kurul üyelerinin görev süresi	40
III. Resmi ilanların yayınlanacağı gazeteler ve internet haber sitelerinin listesi	41
IV. Resmi ilanların kapsam ve esasları	41
V. Basın İlan Kurumunun internet haber sitelerine uygulayacağı ilan kesme cezaları	42
VI. İnternet haber sitelerinde resmi ilan yayınlayacakların sorumlulukları	43
VII. İnternet haber sitelerinde yayınlanacak resmi ilanlara dair düzenlemeler	44

FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI

I. Fiili hizmet süresi zammı yeniden basın kartına bağlandı	46
---	----

İNTERNET HABER SİTELERİ BASIN İŞ KANUNU KAPSAMINA ALINDI

I. Kim gazetecidir?	48
---------------------------	----

DEZENFORMASYON SUÇU TCK'YA EKLENDİ

I. Dezenformasyon suçu	49
II. Nedir bu “dezenformasyon”?	50

SOSYAL AĞ SAĞLAYICILARA YENİ YAPTIRIMLAR

I.	Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin faaliyet alanı artırıldı	51
II.	Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin, erişim engelleme ve içerikten çıkarma kararlarının bildirimi	52
III.	Bilgi Teknolojileri Başkanının, doğrudan erişim engeli/içerikten çıkarma kararı vereceği suç kataloğu genişledi	52
IV.	BTK Başkanı tarafından verilen kararın yerine getirilmemesi	54
V.	Kişilik haklarının ihlali nedeniyle erişim engelleme ve içerikten çıkarma kararı verilen yayının, başka sitelerde yayınlanması	55
VI.	Sosyal Ağ Sağlayıcısının Temsilci Atama Yükümlülüğü	56
VII.	Temsilci Atama Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi Halinde Yaptırımlar	57
VIII.	Temsilcinin rapor sunma yükümlülüğü	59
IX.	Sosyal ağ sağlayıcıların adli mercilere bilgi verme yükümlülüğü	60
X.	Sosyal ağ sağlayıcıların adli mercilere bilgi verme yükümlülüğünün yerine getirmemesi	61
XI.	BTK Başkanı tarafından verilen cezaların ödenmemesi.	62
XII.	Sosyal ağ sağlayıcısının zararların tazmininden sorumluluğu	62
XIII.	Sosyal ağ sağlayıcısının diğer yükümlülükleri.....	63

MESAJLAŞMA UYGULAMALARI ELEKTRONİK HABERLEŞME

KANUNU KAPSAMINDA

I.	Mesajlaşma uygulamaları BTK yetki alanında	65
II.	Yetkilendirme zorunluluğu	66

BASIN KANUNU	67
---------------------------	----

İNTERNET HABER SİTELERİNE DAİR YENİLİKLER

Gelişen teknoloji ile internet medyası halkın en önemli alternatif haber alma kaynağı haline geldi.

Uzun yıllardır tüm diğer internet siteleri gibi 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanuna tabi olan haber sitelerinin, gazetecilik faaliyeti yapmalarına karşın, Basın Kanunu'na tabi olmadıkları için yaşadığı ciddi sorunlar söz konusuydu.

Yıllar süren mücadele neticesinde, Sansür Yasasına eklenen düzenlemeler ile “İnternet Haber Siteleri” lehine, kazanım elde edildi.

Teklifin ilk halinde, Basın İlan Kurumu merkezinde bir “sansür yapısı”, kurulması öngörülmüşken, yasa yapım sürecinde Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın da içinde bulunduğu “Basın Meslek Örgütlerinin” itirazları ile geri adım atıldı.

I. İnternet haber sitelerinin tabi olduğu kanunlar

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 1**

Bir site, “İnternet haber sitesi” statüsünü aldığı takdirde, **5187 sayılı Basın Kanunu** kapsamındadır.

Aynı zamanda İnternet ortamında yayın yapan her site gibi, içerik veya yer sağlayıcı olarak **5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun** kapsamındaki yükümlülük ve sorumlulukları devam etmektedir.

II. İnternet haber sitelerinin yayın türü

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 2/1 c-ı**

İnternet haber siteleri, ‘**sürelİ yayın**’ olarak sınıflandırılmıştır.

İnternet ortamında, belirli aralıklarla haber veya yorum niteliğinde yazılı, görsel veya işitsel içeriklerin sunumunu yapmak üzere kurulan ve işletilen süreli yayın, ‘**İnternet haber sitesi**’ dir.

III. Yayınlanması zorunlu bilgiler

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 4, Madde 15, Geçici Madde 4**

“Sürekli yayın” olarak sınıflandırılan internet haber sitelerine, ‘Ana Sayfadan doğrudan ulaşılabilir’ şekilde yayınlanan ‘İletişim’ başlığı altında birtakım bilgileri yayınlaması zorunluluğu getirildi.

Bu bilgiler şunlar:

- Yönetim yeri
- Sahibinin, temsilcisinin, sorumlu müdürün adları
- Yayının türü
- Faaliyet gösterdiği iş yeri adresi
- Ticari unvanı
- Elektronik posta adresi
- İletişim telefonu
- Elektronik tebligat adresi
- Yer sağlayıcısının adı
- Yer sağlayıcısının adresi

Bu bilgilerin gösterilmemesi veya gerçeğe aykırı olarak gösterilmesi halinde, internet haber sitelerinde sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili, ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Son gün: 18/01/2023

IV. Haber içeriklerine ‘zaman mührü’ zorunluluğu

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 4/ Son Fıkra, Madde 15, Geçici Madde 4**

İnternet haber sitelerinde bir içeriğin ilk kez sunulmaya başlandığı tarih ile sonraki güncelleme tarihlerinin, **her erişildiğinde değişmeyecek şekilde** içeriğin üzerinde belirtilmesi zorunluluğu getirildi.

Bu bilgilerin gösterilmemesi veya gerçeğe aykırı olarak gösterilmesi halinde, internet haber sitelerinde sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili, ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Son gün: 18/01/2023

V. Sorumlu müdür atama zorunluluğu

Basın Kanunu **Madde 5, Geçici Madde 4**

İnternet haber sitelerine en az bir sorumlu müdür atama zorunluluğu geldi.

Sorumlu müdür olmak için aranan şartlar:

- 18 yaşını bitirmiş olmalı
- Türkiye'de yerleşim yeri sahibi olmak ve devamlı oturmalı
- En az ortaöğretim veya dengi bir eğitim kurumundan mezun olmalı
- Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmamalı
- Zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, görevi kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kıztartıcı suçlardan kesinleşmiş mahkumiyeti olmamalı
- T.C. vatandaşı olmayanlar için karşılıklılık koşulu olmalı yani bir T.C vatandaşının da o devlette sorumlu müdür olmasının mümkün olması gerekli

Sorumlu müdür, birden fazla ise her birinin sorumlu olduğu bölümün knyede belirtilmesi gereklidir.

Son gün: 18/01/2023

VI. İnternet haber sitesi sahibi olma şartları

Basın Kanunu Madde 6

Gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları, internet haber sitesi sahibi olabilirler. Sahibin 18 yaşından küçük veya kısıtlı olması halinde kanuni temsilcisi olmalıdır.

Sahibin tüzel kişi olması halinde ise tüzel kişi temsilcisi olması gerekir.

İnternet haber sitesi sahiplerinin veya kanuni temsilcilerinin aşağıdaki şartları taşıması zorunludur:

- 18 yaşını bitirmiş olmalı
- Türkiye'de yerleşim yeri sahibi olmak ve devamlı oturmalı
- En az ortaöğretim veya dengi bir eğitim kurumundan mezun olmalı,
- Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmamalı
- Zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, görevi kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı suçlardan kesinleşmiş mahkumiyeti olmamalı
- T.C. vatandaşı olmayanlar için karşılıklılık koşulu olmalı yani bir T.C vatandaşının da o devlette sorumlu müdür olmasının mümkün olması gerekli

Son gün: 18/01/2023

VII. İnternet haber sitelerinin beyanname verme zorunluluğu ve internet haber sitesi vasfının kazanılması

Basın Kanunu **Madde 7, Geçici Madde 4**

Her süreli yayın gibi internet haber sitelerinin çıkarılması için de yönetim yerinin bulunduğu yer Cumhuriyet Başsavcılığına, bir beyanname verilmesi gerekmektedir.

Bu beyannameye, adliyelerin internet sayfalarından ulaşılabilir.

Beyannamelerde, yayının adı ve mahiyeti, hangi aralıklarla yayımlanacağı, yönetim yeri, sahibinin, varsa temsilcisinin, sorumlu müdürün ad ve adresleri ile yayının türü ve elektronik tebligat adresi gösterilir.

Beyannameye, sorumlu müdür ve yayın sahibi için aranan şartların varlığını gösteren belgeler ile yayın sahibi tüzel kişi ise tüzüğünün veya ana sözleşmesinin veya vakıf senedinin bir sureti eklenir.

Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, beyanname ve eklerinin teslim edildiğini gösteren bir alındı belgesi verilir. Böylece internet haber sitesi vasfı kazanılır.

Son gün: 18/01/2023

VIII. Süreli yayınlara elektronik tebligat adresi zorunluluğu

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 7/2, Geçici Madde 4**

Basın Kanuna eklenen düzenlemeyle süreli yayın beyannamesinde, ‘elektronik tebligat adresi’ gösterme zorunluluğu getirildi.

‘Elektronik tebligat adresi’ gösterme zorunluluğu, yalnızca internet haber siteleri için değil, gazete, dergi gibi basılmış eserler ile haber ajansları yayınları için de getirildi.

Elektronik tebligat adresi, PTT A. Ş. tarafından; gerçek kişiler için kimlik bilgileri, tüzel kişiler için ise tâbi oldukları sistem bilgileri esas alınmak suretiyle, tek ve benzersiz şekilde oluşturulan ve Ulusal Elektronik tebligat Sistemi (UETS)’ne kaydedilen tebligat adresidir.

Mevcut KEP adresi üzerinden e-tebligat hizmeti verilmeyecek olup, UETS üzerinden yeni bir elektronik tebligat adresi almak gereklidir.

Başvuru için: <https://www.etebligat.gov.tr/nasil-basvuru-yaparim/>

Son gün: 18/01/2023

IX. Beyannamenin incelenmesi ve internet haber sitesi vasfının kaybedilmesi

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 8**

Beyanname, Cumhuriyet Başsavcılığınca incelenir. Cumhuriyet Başsavcılığı, beyannamenin ve eklerinin gerekli veya gerçek bilgileri içermemesi veya yayın sahibinin veya temsilcisinin veya sorumlu müdürün gerekli şartlara sahip olmaması halinde, eksikliğin, iki hafta içinde giderilmesini veya gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmesini, internet haber sitesinden ister.

Cumhuriyet Başsavcılığının bildirdiği düzeltme talebinin, iki hafta içinde yerine getirilmemesi durumunda, Cumhuriyet Başsavcılığı, internet haber sitesi vasfının kazanılmadığının tespiti amacıyla asliye ceza mahkemesine başvurur.

Başvurunun kabul edilmesi hâlinde, internet haber siteleri için sağlanabilecek resmî ilan ve reklam ile çalışanlarının basın kartına ilişkin hakları ortadan kalkar.

İnternet haber sitesi için sağlanan hakların ortadan kaldırılması, Basın Kanunu ve/veya ilgili diğer mevzuat uyarınca öngörülen yaptırımların, uygulanmasına engel değildir.

Mahkeme en geç iki hafta içinde kararını verir. Bu karara karşı itiraz yoluna başvurulabilir.

X. Süreli yayın hakkının kaybedilmesi

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 9**

İnternet haber sitesi sahibi, diğer süreli yayınlarda olduğu gibi beyanname verdiği halde bir sene içinde süreli yayın yayımlamaz veya yayımlandıktan sonra yayıma **üç yıl müddetle** ara verirse, İnternet Haber Sitesi Beyannamesi, hükümsüz kalır ve sağladığı hak ortadan kalkar.

Bu durumda da internet haber siteleri için sağlanabilecek resmî ilan ve reklam ile çalışanlarının basın kartına ilişkin hakları ortadan kalkar.

Marka tescili yapılmış ise yayın hakkının kaybedilmesi tescili etkilemez.

XI. İçerikleri muhafaza etme zorunluluğu ve teslim ymllğ

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 10, Madde 17**

İnternet haber sitesinde yayınlanan içerikler, gerektiğinde talep eden Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilmek üzere doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde 2 yıl süre ile muhafaza edilir.

Yargı mercileri tarafından, yayının soruşturma ve kovuşturma konusu olduğunun, internet haber sitesine yazılı olarak bildirilmesi hâlinde: “soruşturma ve kovuşturma konusu yayın kaydının”, bu işlemlerin sonuçlandığının bildirilmesine kadar saklanması zorunludur!

Teslim ve muhafaza ymllğnn yerine getirilmemesi halinde internet haber sitesi sorumlu müdürü ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Ülkemizde, soruşturma ve kovuşturmaya konu edilen yayın sayısındaki yükseklik ve soruşturma ve kovuşturma sürelerinin uzunluğu düşünüldüğünde, internet haber sitelerinin, ciddi bir “saklama ymllğ” altında bırakıldıkları görülmektedir. bu durum, internet haber sitelerinin, web veri saklama kapasitelerinin, böylece mali olarak çok güçlü kaynaklara sahip olmaları gerekliliğinin açık göstergesidir.

Bu ymllk 18/10/2022 tarihi itibarıyla başlamıştır.

XII. Ceza davalarında sorumluluk

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 11**

İnternet haber siteleri yoluyla işlenen suç yayım anında oluşur.

Cezai sorumluluk asıl olarak **eser sahibine** aittir.

Ancak,

Eser sahibinin belli olmaması veya yayım sırasında ceza ehliyetine sahip bulunmaması ya da yurt dışında bulunması nedeniyle, Türkiye'de yargılanamaması veya verilecek cezanın eser sahibinin diğer bir suçtan dolayı kesin hükümle mahkûm olduğu cezaya etki etmemesi hallerinde, sorumlu müdür ve yayın yönetmeni, genel yayın yönetmeni, editör, basın danışmanı gibi “sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili kişi”, sorumlu olur. Fakat bu eserin, sorumlu müdürün ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkilinin, karşı çıkmasına rağmen yayımlanması halinde, bundan doğan sorumluluk, **“yayımlatana”** aittir.

Cezai sorumluluk, Basın Kanunu uyarınca aranan şartlara uyulmaksızın yapılan internet haber sitesi yayınları hakkında da uygulanır.

XIII. Maddi ve manevi tazminattan sorumluluk

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 13**

Basılmış eserler veya **internet haber siteleri** yoluyla işlenen fiillerden doğan **maddî ve manevî zararlardan** dolayı, **eser sahibi** ile **yayın sahibi** ve **varsâ temsilcisi** birlikte ve aynı derecede (müşterek ve müteselsilen) sorumludur. Bu nedenle birlikte yargılanırlar.

Bu hüküm, **internet haber siteleri gibi süreli yayınlarda, yayın sahibi, marka veya lisans sahibi, kiralayan, işleten** veya herhangi bir sıfatla **yayımlayan, yayımcı gibi hareket eden gerçek veya tüzel kişiler** hakkında da uygulanır. Tüzel kişi şirketse, anonim şirketlerde yönetim kurulu başkanı, diğer şirketlerde en üst yönetici, şirket ile birlikte ve aynı derecede sorumludur.

Zararı doğuran fiilin işlenmesinden sonra, yayının her ne surette olursa olsun devredilmesi, başka bir yayınlâ birleştirilmesi veya sahibi olan gerçek veya tüzel kişinin herhangi bir surette değişmesi halinde; yayını devir alan, birleşen ve her ne surette olursa olsun yayın sahibi gibi hareket eden gerçek ve tüzel kişiler ve anonim şirketlerde yönetim kurulu başkanı, diğer şirketlerde üst yönetici, bu fiil nedeniyle hükmedilecek tazminattan yukarıda sayılanlarla birlikte ve aynı derecede sorumludur.

XIV. Tekzip (düzeltme ve cevap yazısı) süreci

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 14**

İnternet haber sitelerinde, kişilerin şeref ve haysiyetini ihlâl edici veya kişilerle ilgili gerçeğe aykırı yayım yapılması halinde; bundan zarar gören kişinin, yayım tarihinden itibaren **iki ay** içinde göndereceği tekzip yazısını; haber sitesinin sorumlu müdürü, hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın, yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç bir gün içinde, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, URL bağlantısı sağlanmak suretiyle, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır.

Tekzip sahibi ölse dahi bu hak, mirasçılardan biri tarafından kullanılabilir. Ancak bu durumda, iki aylık tekzip gönderme süresi yayın tarihinden itibaren **üç aydır**.

Yayın hakkında verilen erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin çıkarılması kararının uygulanması ya da internet haber sitesi tarafından içeriğin kendiliğinden çıkarılması durumunda; düzeltme ve cevap metni, ilgili yayının yapıldığı internet haber sitesinde, ilk yirmi dört saati ana sayfada olmak üzere bir hafta süreyle yayımlanır.

XV. Tekzibin içermesi gereken koşullar

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 14**

- Suç unsuru içermemelidir. Suç unsuru içeren tekziplerin yayınlanması mümkün değildir.
- Üçüncü kişilerin hukuken korunan menfaatlerine aykırı olmamalıdır. Aksi halde bu şekildeki tekziplerin yayınlanması mümkün değildir.
- Tekzipte, buna neden olan eser belirtilmelidir. Tekzip, yazıyla ilgili değil veya reklam niteliğinde ise yayımlanma zorunluluğu yoktur.
- Tekzip, sahibinin, kanuni temsilcilerinin veya mirasçılarının imzasını taşımalıdır.
- İlgili yazıdan uzun olmamalıdır.
- Eser yirmi satırdan az yazı, resim veya karikatür ise tekzip otuz satırı geçemez.

XVI. Tekzibin süresinde veya gerektiği gibi yayınlanmaması

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 14**

Ceza Muhakemeleri Kanunu **Madde 268**

İnternet haber sitesinin, tekzibi, **süresinde yayımlamaması** halinde; yayım için tanınan sürenin bitiminden itibaren, **15 gün** içinde tekzip sahibi, bulunduğu yer **sulh ceza hâkiminden**, yayımın yapılmasına karar verilmesini isteyebilir.

İnternet haber sitesinin, tekzibi, **gerektiği gibi yayımlamaması** halinde; tekzip sahibi, yayım tarihinden itibaren, **15 gün içinde**, bulunduğu yer **sulh ceza hâkiminden**, tekzibin usulüne uygun olarak yapılmasına karar verilmesini talep edebilir.

Sulh ceza hâkimi, bu istemleri, **3 gün** içerisinde, duruşma yapmaksızın, karara bağlar. Karara itiraz edilmezse, karar, **yedinci günün sonunda** kesinleşir. Bu durumda, kararın tebliğinden itibaren en geç **1 gün** içinde, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, URL bağlantısı sağlanmak suretiyle, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır.

XVII. İnternet haber siteleri için tekzibe itiraz

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 14**

5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu **Madde 268**

Sulh ceza hâkiminin kararına karşı, tekzip sahibi de internet haber sitesi de yetkili merciye¹, kararı öğrendikten itibaren **yedi gün** içerisinde itiraz edebilir.

İtiraz, **üç gün** içerisinde incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Bu durumda tekzip, kararın tebliğinden itibaren en geç **bir gün** içinde, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, URL bağlantısı sağlanmak suretiyle, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır.

¹ **İtiraz merci**, o yerde birden fazla sulh ceza hâkimliğinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen hâkimliğe; son numaralı hâkimlik için bir numaralı sulh ceza hâkimliğidir. Ağır ceza mahkemesinin bulunmadığı yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliği ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, en yakın ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliği itiraz mercidir.

XVIII. Tekzibin yayınlanmaması

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 18**

Kesinleşmiş hâkim kararlarına uymayan sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili, ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili hakkında verilen ağır para cezasının ödenmesinden, yayın sahibi, sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili ile birlikte ve aynı derecede sorumludur.

Tekzibin yayımlanmaması veya Basın Kanunu'nda aranan şartlara uyulmaksızın yayımlanması hallerinde; hâkim, ayrıca, masraflar yayın sahibi tarafından karşılanmak üzere, bu yazının iki internet haber sitesi ile tirajı yüz binin üzerinde olan iki gazetede, ilân şeklinde yayımlanmasına da karar verir.

XIX. Cinsel saldırı, cinayet ve intihara özendirme

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 20**

Cinsel saldırı, cinayet ve intihar olayları hakkında, haber vermenin sınırlarını aşan ve okuyucuyu bu tür fiillere özendirebilecek nitelikte olan yazı ve resim yayımlayanlar, ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu cezanın alt sınırı, internet haber siteleri için daha yüksek belirlenmiştir.

XX. Kimliğin açıklanması suçu

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 21**

Sürelî yayınlarda;

- a) Türk Medeni Kanunu'na göre evlenmeleri yasaklanmış olan kimseler arasındaki cinsel ilişkiyle ilgili haberlerde bu kişilerin,
- b) Çocuğun cinsel istismarı, cinsel saldırı, taciz vb. suçlara ilişkin haberlerde mağdurların,
- c) 18 yaşından küçük olan suç faili veya mağdurlarının,

Kimliklerini açıklayacak ya da tanınmalarına yol açacak şekilde yayın yapanlar, ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu cezanın alt sınırı internet haber siteleri için daha yüksek belirlenmiştir.

XXI. Yeniden yayım suçu

Basın Kanunu **Madde 24**

Bir internet haber sitesinde yayımlanmış haber, yazı ve resimleri kaynak göstermeksizin yeniden yayımlayanlar, ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Bu eserleri, yeniden yayım hakkı saklı tutulmuş olmasına rağmen, süreli yayın sahibinin izni olmadan yeniden yayımlayanlar, ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

XXII. Haber kaynağını açıklamaya zorlanamama

Basın Kanunu **Madde 12**

Gazetelerde olduğu gibi internet haber sitelerinde de yayın sahibi, sorumlu müdür ve eser sahibi, bilgi ve belge dahil her türlü haber kaynaklarını açıklamaya ve bu konuda tanıklık yapmaya zorlanamaz.

XXIII. İnternet haber içeriklerine dava açma süreleri

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 26**

Kanun ile internet haber siteleri yoluyla işlenen veya Basın Kanunu'nda öngörülen diğer suçlarla ilgili ceza davalarının, bir muhakeme şartı olarak, günlük süreli yayınlar ve internet haber siteleri yönünden, **4 ay** içinde dava açılması zorunluluğu getirildi.

Bu süreler; basılmış eserlerin, Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edildiği tarihten, internet haber siteleri için ise **habere ilişkin suç ihbarının yapıldığı tarihten başlar.**

Basılı gazetelerin aksine internet haber içeriklerine dava açma süresinin sınırlanmaması uzun süredir basın yargılamalarının ciddi bir sorunu olarak karşımıza çıkıyordu. Yapılan değişiklikle bu sorun giderilmeye çalışılmış gibi görünse de aslında sürenin başlangıcı belirsiz bırakıldı.

XXIV. Görevli mahkemeler ve yargılama usulü

7418 sayılı Kanun ile Değişik Basın Kanunu **Madde 27**

Basılmış eserlerde olduğu gibi internet haber siteleri yoluyla işlenen veya bu Kanunda öngörülen diğer suçlardan dolayı açılan davalar, görev alanına göre **2. Ağır Ceza** ve **2. Asliye Ceza Mahkemesinde** görülür.

Bu davalar acele işlerden sayılır.

XXV. Hürriyeti bağlayıcı cezaya çevirme yasağı

Basın Kanunu **Madde 28**

İnternet haber siteleri açısından kesinleşmiş mahkeme kararına rağmen, **tekzibin yayınlanmaması hariç** Basın Kanunu'nda öngörülen suçlar için hükmedilen para cezaları, hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrilemez.

BASIN KARTI DÜZENLEMESİ

Uzun yıllardır çözülemeyen basın kartı sorunu, 2018 tarihli Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş sonrası Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan Basın Kartı Yönetmeliği ile adeta bir kangren haline gelmiştir. Gazetecilerin fikri alınmadan hazırlanan, muğlak düzenlemeler, keyfi basın kartı iptal koşulları ve gazetecileri kriminalize etme maksatlı bu yönetmeliğin bir kısım maddesinin yürütmesi 2021 yılında Danıştay tarafından durduruldu. Fakat aynı yıl yönetmelikte yapılan değişiklikle bu kararın etrafından dolanıldı ve öncekinden de muğlak bir düzenleme önümüze bırakıldı.

Başlatılan hukuk mücadelesinde, 2021 tarihli kararında Danıştay, basın kartının basın özgürlüğü ile ilgili olduğunu söyledi ve kanunla yapılması gereken düzenlemelerin yönetmelikle yapılmasını hukuka aykırı buldu. Bu karar 2022 yılında üst kurul, İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından, basın kartının basın özgürlüğü ile ilişkisi olmadığı gerekçesiyle bozuldu. Ancak iktidar, basın kartının basın özgürlüğü ile ilgili olduğunu kabul ederek düzenlemesini meşru bir zemin yaratma gayretiyle Sansür Yasası içerisine ekledi, Yine aynı amaçla internet medyasında çalışan gazetecilerin ve basın meslek örgütlerinin uzun yıllardır talep ettiği basın kartı hakkını da bu yasayla tanıdı.

I. Basın kartı nedir? Ne değildir?

7418 sayılı Kanun ile Eklenen Basın Kanunu **Ek Madde 1**

- Basın kartı, **resmî nitelikte bir kimlik belgesidir.**
- Basın kartı, gazetecilik mesleği için **zorunlu bir ruhsat değildir. Kolaylaştırıcı nitelikte bir kimlik karttır.**
- Basın kartı ve sağladığı imkanlar olmaksızın gazetecilik yapılabilir. Basın kartı olsun veya olmasın tüm gazeteciler eşittir.
- Kanun gerekçesine göre, **basın kartı, basın ve ifade özgürlüğü ile ilişkilidir.**

*“**Basın kartı**, basın mensuplarının mesleki faaliyetlerini yürütmeleri için zorunlu bir koşul olmamakla birlikte, mesleki faaliyetlerini yürütürken daha etkin çalışmalarını ve sosyal güvenlik hukukundan doğan birtakım ayrıcalıkları elde etmelerini sağlayan, hizmet damgalı pasaport uygulamaları sayesinde dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan olayları yakından takip etmelerini kolaylaştıran, sektörün her türlü zorlukları karşısında kendilerini savunabilmeleri amacıyla silah ruhsatı işlemlerinde kullanılabilen, devletin üst düzey yöneticilerinin katılımlarıyla gerçekleşenler de dahil olmak üzere her türlü kamusal faaliyete katılma konusunda akreditasyon vazifesi gören ve özellikle de basın mensubunu tanıtıcı mahiyete sahip resmi bir kimlik belgesidir. Basın kartı sadece bir meslek kartı olmayıp, aynı zamanda basın kartı sahibi olan kişiye; habere, bilgiye, olaya erişebilme imkanında kolaylık sağlayan ve bu doğrultuda toplumun doğru bilgilendirilmesine araç olan bir karttır.”*

(Danıştay 10. Daire 2021/4123 E. 06/06/2022 tarihli yürütmeyi durdurma kararı)

II. Basın kartı türleri

7418 sayılı Kanun ile Eklenen Basın Kanunu **Ek Madde 1**

Göreve bağlı basın kartı: Bir medya kuruluşuna bağlı olarak çalışan Türk vatandaşı medya mensuplarına ve enformasyon görevlilerine verilen basın kartıdır.

Sürelî basın kartı: Görev alanı Türkiye'yi kapsayan yabancı medya mensuplarına verilen basın kartıdır.

Geçici basın kartı: Görev alanı Türkiye'yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye'ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensuplarına verilen basın kartıdır.

Serbest basın kartı: Geçici bir süreyle çalışmayan veya yurt dışında serbest gazetecilik yapan Türk vatandaşı medya mensuplarına verilen basın kartıdır.

Sürekli basın kartı: En az on sekiz yıl mesleki hizmeti bulunan medya mensupları ve enformasyon görevlilerine ömür boyu verilen basın kartıdır.

III. Kimler basın kartı alabilir?

7418 sayılı Kanun ile Eklenen Basın Kanunu **Ek Madde 2**

- Türkiye’de faaliyet gösteren medya kuruluşlarının Türk vatandaşı medya mensupları
- Süreli yayınların sahiplerine veya tüzel kişi temsilcileri ile radyo ve televizyonların yönetim kurulu başkanları
- Medya kuruluşları adına hareket eden ve görev alanı Türkiye’yi kapsayan yabancı medya mensupları ile görev alanı Türkiye’yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye’ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensupları
- Yurt dışında yayın yapan medya kuruluşlarının, Türk vatandaşı sahiplerine ve çalışanları
- Yurt dışında serbest gazetecilik yapan Türk vatandaşı medya mensupları
- Medya alanında hizmet veren kamu kurum ve kuruluşlarında ve kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri enformasyon hizmetlerinde çalışan kamu personeli
- Medya alanında faaliyet göstermeleri şartıyla, sendikalar ile kamu yararına faaliyette bulunduğu tespit edilen dernek ve vakıfların yöneticileri

IV. Basın kartı alabilme şartları nelerdir?

7418 sayılı Kanun ile Eklenen Basın Kanunu **Ek Madde 3**

- 18 yaşını bitirmiş olmak
- En az lise veya dengi bir eğitim kurumundan mezun olmak
- Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak
- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da şantaj, hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, iftira, suç uydurma, müstehcenlik, fuhuş, hileli iflas, zimmet, irtikâp, rüşvet, kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, kamu barışına karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçlarından hüküm giymemiş olmak
- Terörle Mücadele Kanunu'nun 3 üncü maddesinde sayılan terör suçları ile 4 üncü maddesinde sayılan terör amacı ile işlenen suçlardan veya 6 ncı maddede belirtilen suçlar ile 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca hüküm giymemiş olmak
- Basın Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlardan hüküm giymemiş olması,
- Basın iş sözleşme yapmış olmak ve mücbir sebepler dışında işten ayrıldığı tarihten itibaren bir aydan fazla olmamak üzere ara vermeden çalışmak
- Medya faaliyeti dışında ticari faaliyette bulunmamak

Sürekli yayın sahipleri veya tüzel kişi temsilcileri ile radyo ve televizyonların yönetim kurulu başkanlarında, kamu kurum ve kuruluşlarında basın kartı alabilecek çalışanlarda ve yabancı basın-yayın kuruluşlarında çalışan Türk vatandaşı medya mensuplarından basın kartı talep edenlerde basın iş sözleşmesi yapma, mücbir sebepler dışında işten ayrıldığı tarihten itibaren bir aydan fazla olmamak üzere ara vermeden çalışma ve medya faaliyeti dışında ticari faaliyette bulunmama şartları aranmaz.

Sürekli ve serbest basın kartı talep edenler ile Türkiye Radyo Televizyon Kurumu aracılığıyla göreve bağlı basın kartı talep edenlerde basın iş sözleşmesi yapma ve mücbir sebepler dışında işten ayrıldığı tarihten itibaren bir aydan fazla olmamak üzere ara vermeden çalışma şartları aranmaz.

V. Basın kartının iptal edileceği hâller

7418 sayılı Kanun ile Eklenen Basın Kanunu **Ek Madde 6**

Basın kartı sahibinin, Basın Kanunu'nda aranan şartlara (Ek Madde 3) sahip olmadığının veya bu nitelikleri sonradan kaybettiğinin anlaşılması hâlinde basın kartı **Başkanlıkça** iptal edilecek.

Basın kartı sahibinin, Basın İlan Kurumunca çıkarılan **Basın Ahlak Esaslarına** aykırı davranışlarda bulunması hâlinde ise ihlalin mahiyeti göz önünde bulundurularak, **Komisyon tarafından** basın kartı sahibi **uyarılabilir** veya basın kartının **iptal edilebilir**. Buna ilişkin usul ve esaslar ise İletişim Başkanlığı tarafından çıkarılacak **yönetmelikle** belirlenecek.

Ancak Basın Ahlak Esasları, Basın İlan Kurumu Genel Kurulu tarafından

hazırlanan bir karardır. Kurulun, istediği takdirde bu esasları değiştirme yetkisi vardır. Bununla beraber Basın Kartı Komisyonuna istediği gazeteciyi uyarması, istediğinin ise basın kartını iptal etmesi keyfiliği tanınmıştır.

Basın Ahlak Esaslarını incelemek için:

<https://bik.gov.tr/kurumsal/basin-ahlak-esaslari/>

VI. Basın kartının iptalinin sonuçları

7418 sayılı Kanun ile Eklenen Basın Kanunu **Ek Madde 7**

5352 sayılı Adlî Sicil Kanununun **12 ve 13/A Maddeleri**

Basın kartının Basın Ahlak Esaslarına aykırılığı uyarınca iptali hâlinde, kartın iade edildiği tarihten itibaren **1 yıl geçmedikçe** yeniden basın kartı verilemeyecektir.

Basın kartı almaya engel suçlardan (bkz. Bu kitapçık: *Basın kartı alabilme şartları nelerdir? başlıklı bölüm*) haklarında kesinleşmiş yargı kararı olanların **adlî sicil ve arşiv bilgilerinin silinmedikçe ve/veya ceza nedeniyle yasaklandığı haklarının geri verilmedikçe** yeniden basın kartı verilmeyecek.

VII. Basın Kartı Komisyonunun yapısı

7418 sayılı Kanun ile Eklenen Basın Kanunu **Ek Madde 4**

Yeni düzenleme ile Komisyon üye sayısı 14 iken 19' a çıkarıldı. 11 üye doğrudan İletişim Başkanlığı tarafından belirlenecek.

- Başkanlığı temsilen 3 üye
- Basın-yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere; süreli yayın organlarının sahip ve/veya çalışanlarınca kurulan basın-yayın meslek kuruluşlarından basın kartı sahibi en fazla üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek **1 üye**
- Basın-yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere; İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde bulunan en fazla basın kartı sahibi üyesi meslek kuruluşu tarafından belirlenecek birer üye ile bu iller dışındaki illerde kurulu basın-yayın meslek kuruluşlarının sahip ve/veya çalışanları tarafından kurulmuş basın-yayın meslek kuruluşlarından en fazla basın kartı sahibi üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek bir üye olmak üzere **toplam 4 üye**
- Sürekli nitelikte basın kartı sahipleri arasından Başkanlıkça belirlenecek 4 üye
- Basın-yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere, ulusal düzeyde yayın yapan radyo ve/veya televizyonların yönetim kurulu başkanları ve/veya gazeteci çalışanlarınca kurulmuş olan basın-yayın meslek kuruluşlarından en fazla üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek **1 üye**
- Göreve bağlı basın kartı sahibi gazeteciler arasından Başkanlıkça belirlenecek 1 üye
- İşçi sendikası şeklinde faaliyet gösteren sendikalardan basın kartı sahibi üyesi en fazla olan sendika tarafından belirlenecek **2 üye**
- İletişim Fakültesi dekanları veya basın kartı sahibi gazeteciler arasından Başkanlıkça belirlenecek 3 üye
-

VIII. Kartı komisyonu üyelerinin görev süresi ve çalışma şekli

7418 sayılı Kanun ile Eklenen Basın Kanunu **Ek Madde 4**

Üyelerin görev süresi **2 yıldır**.

Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

Komisyon, başvuru sahibinin niteliklerini, mesleki çalışmalarını, eserlerini, ödülleri değerlendirerek basın kartı taşıyıp taşımayacağına karar verir.

IX. Basın Kartı Yönetmeliği

7418 sayılı Kanun ile Eklenen Basın Kanunu **Ek Madde 8**

İletişim Başkanlığınca çıkarılacak yeni Basın kartı Yönetmeliği ile basın kartlarının şekli, medya kuruluşlarında aranacak şartlar, kontenjanlar, Komisyonun çalışma ve karar alma usulleri, başvuru türleri ile başvuruda istenilecek belgeler düzenlenecektir.

BASIN İLAN KURUMU YAPISI VE RESMÎ İLANLAR

I. BİK Genel Kurulunun oluşumu

195 Sayılı Kanun 7418 sayılı Kanun ile değişik **Madde 5**

Basın İlan Kurumu'nun Genel Kurul üye sayısı 36'dan 42'ye yükseldi.

- Kurumun idaresine katılmayı kabul eden gazete ve dergi sahiplerinin kendi aralarında seçecekleri, satışı 100 binin üzerinde olanlardan **1**, satışı 99.999-50 bin arasında olanlardan **1**, satışı 49.999-10 bin arasında olanlardan **1**, satışı 10 binin altında olanlardan **1**; resmî ilan yayınlayan internet haber sitesi sahiplerinin kendi aralarından seçecekleri **2**; İstanbul, Ankara, İzmir dışında kalan ve resmî ilan yayınlayan Anadolu gazete sahiplerinden **3**; en çok üyeye sahip gazeteciler sendikasıdan **2**; İstanbul, Ankara ve İzmir'deki en fazla basın kartlı üyeye sahip gazeteci derneklerinden **birer** olmak üzere **toplam olarak 14 temsilci**,
- Cumhurbaşkanı'nca görevlendirilecek **14 temsilci**,
- İstanbul, Ankara ve Dokuz Eylül Üniversiteleri Hukuk Fakülteleri ile Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinden **birer**, İstanbul,

Ankara ve Ege Üniversitelerinden Basın Yayınla ilgili eğitim yapan yükseköğretim yada enstitülerden **birer** öğretim üyesi, ticaret siciline kayıtlı ilan prodüktörlerinden **1**, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinden **1**, Türkiye Barolar Birliğinden **1**, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünden (TRT) **1**, Anadolu Ajansı T.A.O.'dan **1**, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan **1**, Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan **1** olmak üzere **toplam olarak 14 temsilci**

II. BİK Genel Kurul üyelerinin görev süresi

195 Sayılı Kanun 7418 sayılı Kanun ile değişik **Madde 5**

Genel Kurul üyeleri iki yıllık süre ile seçilirler.

Yeni üyeler belirlenene kadar mevcut üyelerin görevleri devam eder. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.

Boşalma halinde, yerine, boşalan üyenin süresini doldurmak kaydıyla yeni atama ve seçim yapılabilir.

Gazete ve dergi sahipleri temsilcileri arasında, satışları kendi kategorilerinin altına düşenlerin durumu altı ay sürdüğü takdirde üyelik haklarını yitirirler ve yerlerine yeniden seçim yapılır.

III. Resmi ilanların yayınlanacağı gazeteler ve internet haber sitelerinin listesi

195 Sayılı Kanun 7418 sayılı Kanun ile değişik **Madde 37**

Kurum Genel Müdürlüğü, her ayın sonunda resmî ilan ve reklam verilebilecek olan mevkuteler ile internet haber sitelerinin isimlerini ve vasıflarını ihtiva eden birer listeyi, Kurumun internet siteleri üzerinden duyurur.

Bu madde 1 Nisan 2023'te yürürlüğe girecek.

IV. Resmi ilanların kapsam ve esasları

195 Sayılı Kanun 7418 sayılı Kanun ile eklenen **45/A Maddesi**

Resmî Gazete’de yayımlananlar hariç olmak üzere; kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmelikler uyarınca yayınlatılması mecburi olan resmî ilanlar ile 29 uncu maddenin (b) bendinde anılan daire ve teşekküller, kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan sair müesseseler veya bunların iştiraklerinin internet haber sitelerinde yayınlatacakları ilan ve reklamlar ancak Basın İlân Kurumu aracılığı ile yayınlanır.

Kurum aracılığıyla yayınlanan ilan ve reklamların; kopyalanması, yayınlanması, yayınlattırılması ve ticari faaliyete konu edilmesi

Kurumun vereceği izne bağlıdır. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Kurul tarafından belirlenir.

Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmeliklere göre, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşlar ile bakanlıklar, bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kurum ve kuruluşların kendi internet sitesinde yayını zorunlu olan ilanlarının ayrıca Basın İlân Kurumu İlan Portalında yayınlatılması zorunludur. Bu ilanların Basın İlân Kurumu İlan Portalındaki yayınından ücret alınmaz.

Yürürlük tarihi: 1 Nisan 2022

V. Basın İlan Kurumunun internet haber sitelerine uygulayacağı ilan kesme cezaları

195 Sayılı Kanun 7418 sayılı Kanun ile değişik **Madde 49**

195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanuna, bu kanuna dayanılarak yapılacak yönetmeliğe, BİK Genel Kurulu kararları ile yükletilen ödevlere veya Basın Ahlak Esaslarına, uymayan gazete, dergilerle ve internet haber siteleri hakkında, diğer mevzuat hükümlerine saklı kalmak üzere, BİK tarafından verilecek ilan ve reklamlar, kesinleşen BİK Yönetim Kurulu Kararına dayanılarak, iki ay geçmeyecek bir süre ile kesilir. Ayrıca, bu kanunla temin edilen menfaatlerden de aynı şekilde faydalandırılmaz.

Bu durumda, BİK Yönetim Kurulu Kararına, tebliğinden itibaren 10 gün içinde o yerdeki en yüksek dereceli Asliye Hukuk Hakimliğine itiraz edilebilir.

Hakim, en geç 15 gün içinde evrak üzerinden kararını verir, bu karar, kesindir.

Söz konusu itirazlarda basit yargılama usulü uygulanır. Bu yargılama neticesinde verilecek karar kesindir.

Yürürlük tarihi: 1 Nisan 2023

VI. İnternet haber sitelerinde resmi ilan yayınlayacakların sorumlulukları

195 Sayılı Kanun 7418 sayılı Kanun ile eklenen **Geçici Madde 9**

İnternet haber sitelerinde resmî ilan ve reklam yayınlayacakların taşıması gereken vasıflar ve yerine getirmesi gereken sorumluluklar ile yayına ilişkin usul ve esaslar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde (en geç Nisan 2023'e kadar) Kurum Genel Kurulu tarafından çıkarılacak **yönetmelikle** belirlenir.

VII. İnternet haber sitelerinde yayınlanacak resmi ilanlara dair düzenlemeler

7418 sayılı Kanun ile çok sayıda kanunda değişiklik yapılarak yayınlanacak resmi ilanların gazete ile internet haber sitesinde de yayınlanması düzenlenmiştir. Bu değişikliklerle, gerekli şartları taşıması halinde

- İcra İflas Kanunu uyarınca haciz yoluyla satışların açık artırma duyuruları ile iflas ilanları
- Devlet İhale Kanunu kapsamındaki ihale ilanları
- Kamu ihale kanunu kapsamındaki ihale ilanları
- Dahiliye Memurları Kanunu uyarınca yapılacak kaymakam adaylığı sınavına dair duyurular
- Tebligat Kanunu uyarınca adres belirsizliği ve tebligat yapılamama halinde yapılacak ilan yoluyla tebligatlar
- Vergi Usul Kanunu uyarınca adres belirsizliği ve tebligat yapılamama halinde yapılacak ilan yoluyla tebligatlar
- Devlet Memurları Kanunu uyarınca atama yapılacak kadrolara dair Devlet Personel Başkanlığı tarafından yapılan duyurular
- Kooperatifler Kanunu 6. maddesi uyarınca yapılacak genel kurul çağrıları
- 2911 sayılı kanun uyarınca belirlenen toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhının duyuruları

- Kamulaştırma Kanunu uyarınca kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescili ile tapuda kayıtlı olmayan taşınmaz malların tescili hâkinde yapılacak ilanlar
- 3012 sayılı Kanun uyarınca mahalli idarelerce düzenlenen ve bu idarelerin yetki ve görev alanlarına giren yönetmeliklerin ilanı
- Kadastro Kanunu gereği kadastroına başlanacak bölgelere veya daha önce kadastro yapılmış ancak kanunda sayılı nedenlerle kadastro haritalarının tekrar düzenlenmesi ve tapu sicilinde gerekli düzeltmelerin sağlanması amacıyla yapılacak kadastral faaliyetlere dair duyurular
- 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değerşiklik Yapılması Hakkında Kanunun uyarınca onaylanan ihale kararlarının duyuruları
- 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu uyarınca açılan olağanüstü zamanaşımı nedeniyle açılan tapu tescil davaları için mahkemece yaptırılan ilanlar
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu gereği olağanüstü zamanaşımı nedeniyle açılan gemi tescil davaları için mahkemece yaptırılan ilanlar ile Türk bayraklı bir geminin yurt dışında cebri icra yoluyla satışı ile yabancı sicile kayıtlı gemilerin satışı için hazırlıklar hâkinde yapılması zorunlu ilanlar
- 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu uyarınca yapılacak denetimlerde ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halinde alınan tedbirlere dair duyurular, Gazetelerle beraber, internet haber sitelerinde yayınlanabilecektir.

Yürürlük tarihi: 1 Nisan 2023

FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI

I. Fiili hizmet süresi zammı yeniden basın kartına bağlandı

5510 Sayılı Kanun 7418 sayılı Kanun ile değişik **Madde 40**

1977- Gazetecilik mesleğinin yıpratıcılığı, çalışma koşullarındaki ağırlık nedeniyle gazeteci ve matbaacılar tarafından 1977 yılında **itibari hizmet süresi zammı** (yıpranma hakkı) kazanıldı. Her yıl için sigortalılık süresine 90 gün eklenmesiyle tanınan bu hak, gazetecilerin ve matbaa çalışanlarının erken emekli olabilmesine olanak sağladı. Ancak en fazla 5 yıl erken emeklilik ile de sınırlandırıldı.

2008- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda yapılan düzenleme ile gazetecilerin ve matbaa çalışanlarının itibari hizmet zammından yararlanmasının önüne geçildi.

2013- 5 yıl süren mücadele ile 2013 yılında **fiili hizmet süresi zammı** olarak ancak sadece gazetecilere yönelik ve “Basın Kartı Yönetmeliğine göre **basın kartı taşıma**” şartına bağlanarak geri kazanıldı.

2019- Düzenleme, AYM tarafından, “kanuni güvenceye sahip olmaması” ve sosyal güvenlik hakkının yönetmelikle sınırlanamayacağı gerekçesiyle iptal edildi.

2020- TBMM yaptığı yeni düzenlemeyle fiili hizmet süresi zammını, “İletişim Başkanlığı Teşkilatına dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre **basın kartı taşıma**” şartına bağladı.

2022- Sansür Yasası ile basın kartının Basın Kanunu’na eklenmesiyle, AYM iptal kararı nedeniyle “aranan kanuni dayanak” bulundu ve gazetecilerin fiili hizmet süresi zammı “Basın Kanuna göre **basın kartı taşıma**” şartına bağlandı.

Bu hak ile gazetecilerin her 360 günlük fiili çalışmalarına, 90 gün daha eklenmesiyle 3,5 yıl erken emekli olma imkânı sağlandı.

Yıpranma-Erken emeklilik hakkı, gazetecilerin ve matbaa çalışanlarının, yaptıkları işin doğası gereği 1977 yılında teslim edilmiş bir haktır, ayrıcalık değildir. Kaldı ki 2008 yılında, matbaacılar için yürürlükten kaldırılan bu hak, matbaacılar yönünden bugün hala geri kazanılabilmiş değildir. Halkın doğru habere ulaşması için gece gündüz çalışan, kamunun yararını birinci önceliği haline getiren **gazeteciler**, doğru bilgiyi canı pahasına halka ulaştırmak için savaşta, depremde, selde, toplumsal olaylarda, pandemi koşullarında, parlamentoda gece gündüz çalışmaktadır.

Basın kartı olmayan veya basın kartı verilmeyen gazetecilerin, sosyal güvenlik hakkını ihlal eden bu düzenlemenin, gazetecilik mesleğinde fiilen bütün çalışanlar ile matbaa işçilerine genişletilmesine dair çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

İNTERNET HABER SİTELERİ BASIN İŞ KANUNU KAPSAMINA ALINDI

I. Kim gazetecidir?

5953 Sayılı Kanun 7418 sayılı Kanun ile değişik **Madde 1**

Daha önce Yargıtay ile Basın İş Kanunu kapsamına alınan internet medyasında çalışan gazetecilere dair yasal düzenleme yapıldı. Buna göre 5953 Sayılı Kanun kapsamında “Kim gazetecidir?” sorusunun cevabı yasal düzeyde de netleşti:

- Gazete ve dergilerde fikir ve sanat işlerinde çalışanlar
- İnternet haber sitelerinden çalışanlar
- Özel radyo ve televizyonların haber toplama ve yayma işinde çalışanlar

DEZENFORMASYON SUÇU TCK'YA EKLENDİ

I. Dezenformasyon suçu

5372 sayılı Kanuna 7418 sayılı Kanunla eklenen **Madde 217/A**

Birkaç yıldır iktidar tarafından yapılacağı dillendirilen “dezenformasyon suçu” Türk Ceza Kanuna “Kamu Barışına Karşı Suçlar” adı altında eklendi:

Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma

MADDE 217/A- (1) Sırf halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yayan kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

(2) Fail, suçu gerçek kimliğini gizleyerek veya bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlemesi hâlinde, birinci fıkraya göre verilen ceza yarı oranında artırılır.

5172 sayılı Kanun 7418 sayılı Kanunla değişik **Madde 286/3**

Bu suç, temyiz kanun yoluna başvurulabilecek suçlar arasındadır.

II. Nedir bu “dezenformasyon”?

BM Düşünce ve İfade Özgürlüğü Hakkının Geliştirilmesi ve Korunması Özel Raportörü, 2020 yılında, dezenformasyonun, *“hukukta tanımlanması olağanüstü zor bir kavram”* olduğunu ve *“neyin dezenformasyon, neyin hata, neyin gerçek olduğunu belirleme konusunda yürütme makamlarına aşırı takdir yetkisi vermeye açık”* olduğunu belirtmiştir.

UNESCO, bu terimleri bir ayrıma tabi tutarak şöyle tanımlamaktadır:

Dezenformasyon (Disinformation)= Yanlış ve kasıtlı olarak bir kişiye, sosyal gruba, kuruluşa ya da ülkeye zarar vermek amacıyla oluşturulan bilgi

Yanlış bilgi (Misinformation) = Yanlış olan ancak zarar verme niyetiyle oluşturulmayan bilgi

Kötü bilgi (Malinformation) = Bir kişiye, sosyal gruba, kuruluşa veya ülkeye zarar vermek için kullanılan ve gerçeğe dayalı bilgi

SOSYAL AĞ SAĞLAYICILARA YENİ YAPTIRIMLAR

I. Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin faaliyet alanı artırıldı

7418 sayılı Kanunla değişik 5651 sayılı Kanun **Madde 6/A**

Erişim engelleme kararlarının uygulanmasından sorumlu olan Erişim Sağlayıcıları Birliği-ESB'nin yetkilerine, “içerikten çıkarma kararlarının uygulanması” eklendi.

Ayrıca ESB'nin faaliyet alanları arasına, “internetin bilinçli ve güvenli kullanımı konuları” eklendi ve bu hususta tüzük yapma yetkisi genişletildi.

Bununla beraber bütçesi, “üyelerden alınan ücretler”den oluşan ESB'ye, “bağış” şeklinde yeni bir bütçe kalemi eklendi.

II. Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin, erişim engelleme ve içerikten çıkarma kararlarının bildirimi

7418 sayılı Kanunla değişik 5651 sayılı Kanun **Madde 6/A**

Erişimin engellenmesi kararları, gereği için ESB'ye gönderilecektir. Kararlar, internet sitelerine, ESB tarafından gönderilecektir.

Erişim sağlayıcılar, kararların bildirimi için gerekli teknik altyapıyı kuracaklardır.

Birlik, içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarını, ilgili içerik veya yer sağlayıcının internet sayfalarından tespit edilebilen elektronik posta adreslerine bildirecektir.

III. Bilgi Teknolojileri Başkanının, doğrudan erişim engeli/içerikten çıkarma kararı vereceği suç kataloğu genişledi

7418 sayılı Kanunla değişik 5651 sayılı Kanun **Madde 8**

İnternet ortamında yapılan ve içeriği aşağıdaki suçları oluşturduğu hususunda yeterli şüphe sebebi bulunan yayınlarla ilgili olarak, içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine karar verilir:

- İntihara yönlendirme suçu (TCK madde 84)

- Çocukların cinsel istismarı suçu (TCK madde 103/1)
- Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma suçu (TCK madde 190)
- Sağlık için tehlikeli madde temini suçu (TCK madde 194)
- Müstehcenlik suçu (TCK madde 226)
- Fuhuş suçu (TCK madde 227)
- Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama suçu (TCK madde 228)
- 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar
- 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunda yer alan suçlar

Bu suç kataloğuna 7418 sayılı Kanunla “ 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 27 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında yer alan suçlar” da eklendi.

Bu suçlar söz konusu olduğunda hâkim kararı ile erişim engeli ve içerikten çıkarılma mümkün. Ancak bununla beraber, bir devlet memuru olan BTK Başkanının da kendiliğinden bu suçlar söz konusu olduğunda erişim engelleme ve içerikten çıkarma yetkisi var. Önceleri müstehcenlik, çocuğun cinsel istismarı gibi belli suçlar için bu yetki söz konusuyken, yapılan değişiklikle kapsam ciddi oradan genişledi.

Bir internet içeriğinin yukarıda sayılı suçları oluşturduğu gerekçesiyle, mahkeme kararı gerekmezsin doğrudan BTK Başkanı tarafından içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilmesi mümkün hale geldi.

IV. BTK Başkanı tarafından verilen kararın yerine getirilmemesi

7418 sayılı Kanunla değişik 5651 sayılı Kanun **Madde 8, Ek Madde 4**

BTK Başkanı tarafından verilen kararının gereğinin yerine getirilmemesi hâlinde, Türkiye’de mukim vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişilerin, ilgili yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıya altı aya kadar reklam vermesinin yasaklanmasına Başkan tarafından karar verilebilir, bu kapsamda yeni sözleşme kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağı kararı, Resmî Gazete’de yayımlanır.

Başkan, reklam yasağı kararının yanı sıra içeriğın çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının yerine getirilmesine kadar sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin %50 oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Hâkim tarafından verilen internet trafiği bant genişliğinin daraltılmasına ilişkin kararın ilgili sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesinden itibaren otuz gün içinde içeriğın çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının sosyal ağ sağlayıcı tarafından yerine getirilmemesi hâlinde, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin %50 -%90 oranına kadar daraltılması için Başkan tarafından sulh ceza hâkimliğine başvurulabilir. Hâkim tarafından verilen kararlar, erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Sosyal ağ sağlayıcının, içeriğın çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmesi ve Kuruma bildirmesi hâlinde yalnızca internet trafiği bant genişliğinin daraltılması tedbiri kaldırılır.

V. Kişilik haklarının ihlali nedeniyle erişim engelleme ve içerikten çıkarma kararı verilen yayının, başka sitelerde yayınlanması

7418 sayılı Kanunla değişik 5651 sayılı Kanun **Madde 9**

İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle, kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşlar, sulh ceza hâkimine başvurarak; içeriğin çıkarılmasını ve/veya erişimin engellenmesini ister. Ancak hâkim kararına konu yayının, başka internet adreslerinde de yayınlanması durumunda, ilgili kişi tarafından, ESB'ye başvurulması hâlinde mevcut karar, bu adresler için de uygulanır.

ESB 'nin kabul ettiği bu başvuruya karşı itiraz edilebilir. İtiraz, kararı veren hâkimliğe yapılır.

İnternet sitesindeki yayının tümüne yönelik erişimin engellenmesi kararlarında, bu uygulama yapılmaz.

VI. Sosyal Ağ Sağlayıcısının Temsilci Atama Yükümlülüğü

7253 sayılı Kanunla eklenen 7418 sayılı Kanunla değişik 5651 sayılı Kanun **Ek Madde 4**

Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı; BTK, ESB, adli veya idari makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya taleplerin gereğinin yerine getirilmesi ve kişiler tarafından 5651 sayılı Kanun kapsamında yapılacak başvuruların cevaplandırılması ve bu Kanun kapsamındaki diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesini temin için yetkili, en az bir kişiyi Türkiye’de temsilci olarak belirlemek zorundadır. Temsilcinin gerçek kişi olması hâlinde, bu kişinin Türkiye’de mukim ve Türk vatandaşı olması zorunludur.

Sosyal ağ sağlayıcı, temsilcinin iletişim bilgilerine kolayca görülebilecek ve doğrudan erişilebilecek şekilde internet sitesinde yer vermekle ve kimlik ve iletişim bilgilerini Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

Türkiye’den günlük erişimin on milyondan fazla olması hâlinde; yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı tarafından belirlenen gerçek veya tüzel kişi temsilci, sosyal ağ sağlayıcının sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla teknik, idari, hukuki ve mali yönden tam yetkili ve sorumlu olup bu temsilcinin tüzel kişi olması hâlinde doğrudan sosyal ağ sağlayıcı tarafından sermaye şirketi şeklinde kurulan bir şube olması zorunludur.

VII. Temsilci Atama Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi Halinde Yaptırımlar

7253 sayılı Kanunla eklenen 7418 sayılı Kanunla değişik 5651 sayılı Kanun **Ek Madde 4, Geçici Madde 6**, 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu **Madde 268**

Sosyal ağ sağlayıcı, temsilci belirlemez yahut bildirmez ise,

1. Bildirim: Temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya, BTK tarafından bildirimde bulunulur.

2. 1.İdari Para cezası: Bildirimden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde sosyal ağ sağlayıcıya BTK Başkanı tarafından on milyon Türk lirası idari para cezası verilir.

3. 2.İdari Para cezası: Verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde otuz milyon Türk lirası daha idari para cezası verilir.

4. Reklam ve Sözleşme Yasağı: İkinci kez verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde BTK Başkanı tarafından Türkiye’de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi yasaklanır, bu kapsamda yeni sözleşme kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağına aykırı davranan Türkiye’de mukim vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişilere, on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanmasına Başkan tarafından karar verilebilir.

5. %50 Bant Daraltma: Reklam yasağı kararının verildiği tarihten itibaren üç ay içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir.

6. %90 Bant Daraltma: Başvurunun kabulüne ilişkin hâkim kararının uygulanmasından itibaren otuz gün içinde söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan oranına kadar daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Hâkim ikinci başvuru üzerine vereceği kararda, yüzde elliden düşük olmamak kaydıyla, sunulan hizmetin niteliğini de dikkate alarak daha düşük bir oran belirleyebilir.

Bu kararlara karşı BTK Başkanı tarafından 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre yedi gün içerisinde itiraz yoluna gidilebilir.

Hâkim tarafından verilen kararlar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere BTK'ya gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir.

Temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi hâlinde; verilen idari para cezalarının dörtte biri tahsil edilir, reklam yasağı kaldırılır ve hâkim kararları kendiliğinden hükümsüz kalır. İnternet trafiği bant genişliğine yapılan müdahalenin sona erdirilmesi için erişim sağlayıcılara Kurum tarafından bildirim yapılır.

18/10/2022 tarihinden önce temsilci belirlemiş olan sosyal ağ sağlayıcının, altı ay içinde yani 18/04/2023 tarihine kadar kalan yükümlülükleri yerine getirmemesi durumunda bildirim ve idari para cezalarına ilişkin hükümler uygulanmaksızın kademeli olarak reklam ve sözleşme yasağı ile bant daraltması yasakları uygulanır.

VIII. Temsilcinin rapor sunma yükümlülüğü

7253 sayılı Kanunla eklenen 7418 sayılı Kanunla değişik 5651 sayılı Kanun **Ek Madde 4**

Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, kendisine bildirilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasına ve 5651 sayılı Kanunun 9 ve 9/A maddeleri kapsamında kişiler tarafından yapılan başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren Türkçe hazırlanmış raporları 6 aylık dönemlerle BTK’ya bildirir.

5651 sayılı Kanunun 9 ve 9/A maddeleri kapsamında kişiler tarafından yapılan başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren rapor, kişisel verilerden arındırılmak suretiyle sosyal ağ sağlayıcının kendi internet sitesinde de yayınlanır.

Sosyal ağ sağlayıcıların BTK’ya sundukları raporlar; başlık etiketleri, öne çıkarılan veya erişimi azaltılan içeriklere ilişkin algoritmalarına, reklam politikalarına ve şeffaflık politikalarına ilişkin bilgileri de içerir. Sosyal ağ sağlayıcı hesap verebilirlik ilkesine uygun şekilde hareket etmek, Kanunun uygulanmasında şeffaflığı sağlamak, Kanunun uygulanmasına ilişkin gerekli tüm bilgi ve belgeleri BTK tarafından istenildiği zaman vermekle yükümlüdür.

Sosyal ağ sağlayıcı kullanıcılarına eşit ve tarafsız davranmakla yükümlü olup BTK ’ya sunulacak raporda bu hususa ilişkin alınan tedbirlere de yer verilir.

Sosyal ağ sağlayıcı, 5651 sayılı Kanun kapsamındaki suçlara ilişkin içerikler ile başlık etiketlerinin yayınlanmamasına ilişkin kendi sistem,

--

mekanizma ve algoritmasında Kurumla iş birliği hâlinde gerekli tedbirleri alır ve bu tedbirlere raporunda yer verir.

Sosyal ağ sağlayıcı, kullanıcılara öneriler sunarken hangi parametreleri kullandığına internet sitesinde açık, anlaşılır ve kolaylıkla ulaşılabilir şekilde yer vermekle yükümlüdür.

Sosyal ağ sağlayıcı, kullanıcılara önerdiği içeriklere ilişkin tercihleri güncelleme ve kişisel verilerinin kullanılmasını sınırlandırma seçeneği sunma konusunda gerekli tedbirleri alır ve bu tedbirlere raporunda yer verir.

Sosyal ağ sağlayıcı, reklamlara ilişkin içerik, reklam veren, reklam süresi, hedef kitlesi, ulaşılan kişi veya grup sayısı gibi bilgilerin yer aldığı bir reklam kütüphanesi oluşturarak bunu internet sitesi üzerinden yayınlar ve bu hususa raporunda yer verir.

Rapor yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya on milyon Türk lirası idari para cezası BTK Başkanı tarafından verilir.

IX. Sosyal ağ sağlayıcıların adli mercilere bilgi verme yükümlülüğü

7418 sayılı Kanunla eklenen 5651 sayılı Kanun **Ek Madde 4**

- Çocukların cinsel istismarı (TCK madde 103)
- Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma (TCK madde 217/A)
- Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak (TCK madde 302),

- Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (TCK madde 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316)
- Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (TCK madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337)

suçlarına konu internet içeriklerini oluşturan veya yayan faillere ulaşmak için gerekli olan bilgiler soruşturma aşamasında Cumhuriyet savcısı, kovuşturma aşamasında yargılamanın yürütüldüğü mahkeme tarafından talep edilmesi üzerine ilgili sosyal ağ sağlayıcının Türkiye'deki temsilcisi tarafından adli mercilere verilir.

X. Sosyal ağ sağlayıcıların adli mercilere bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirmemesi

7418 sayılı Kanunla eklenen 5651 sayılı Kanun **Ek Madde 4**

İstenen bilgilerin, talep eden Cumhuriyet Başsavcılığı veya mahkemeye verilmemesi durumunda, ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin %90 oranında daraltılması talebiyle Ankara Sulh Ceza Hâkimliğine başvurulabilir.

İnternet trafiği bant genişliğinin daraltılması kararı verilmesi hâlinde, bu karar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere BTK'ya gönderilir. Kararın gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Sosyal ağ sağlayıcının, bu fıkra kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesi hâlinde yaptırımlar kaldırılır ve Kuruma bildirilir.

XI. BTK Başkanı tarafından verilen cezaların ödenmemesi

7418 sayılı Kanunla eklenen 5651 sayılı Kanun **Ek Madde 4**

5651 sayılı Kanun kapsamında BTK Başkanı tarafından verilen idari para cezalarının, yasal süresinde ödenmemesi durumunun, bir yıl içinde birden fazla gerçekleşmesi hâlinde, Başkan tarafından yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıya, Türkiye’de mukim vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına, altı aya kadar yeni reklam vermesinin yasaklanmasına karar verilebilir. Bu kapsamda yeni sözleşme kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağı kararı, Resmî Gazete’de, yayımlanır. Yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcının, idari para cezalarının tamamını ödemesi ve Kuruma bildirmesi hâlinde reklam yasağı kararı kaldırılır.

Reklam yasağına aykırı davranan Türkiye’de mukim vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişilere, on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanmasına Başkan tarafından karar verilebilir.

XII. Sosyal ağ sağlayıcının zararların tazmininden sorumluluğu

7418 sayılı Kanunla eklenen 5651 sayılı Kanun **Ek Madde 4**

Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriğin, sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesi durumunda, bildirimle rağmen yirmi dört saat içinde içeriği çıkarmayan veya erişimi engellemeyen sosyal ağ

sağlayıcı, doğan zararların tazmin edilmesinden sorumludur. Bu hukuki sorumluluğun işletilmesi için içerik sağlayıcının sorumluluğuna gidilmesi veya içerik sağlayıcıya dava açılması şartı aranmaz.

XIII. Sosyal ağ sağlayıcının diğer yükümlülükleri

7418 sayılı Kanunla eklenen 5651 sayılı Kanun **Ek Madde 4**

- Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Türkiye’deki kullanıcıların verilerini Türkiye’de barındırma yönünde gerekli tedbirleri alır.
- Sosyal ağ sağlayıcı, çocuklara özgü ayrıştırılmış hizmet sunma konusunda gerekli tedbirleri alır.
- Sosyal ağ sağlayıcı, kullanıcılarının haklarının korunmasına yönelik olarak Kurum tarafından yapılacak kullanıcı haklarına ilişkin düzenlemelere uymakla yükümlüdür.
- Sosyal ağ sağlayıcı, başlık etiketleri ve öne çıkarılan içeriklerin uyarı yöntemiyle kaldırılması için Kurumla işbirliği içinde etkin bir başvuru mekanizması kurmakla yükümlüdür. Sosyal ağ sağlayıcı, başlık etiketleri veya öne çıkarılan içerikler aracılığıyla ortam sağladığı başkasına ait yayın yoluyla işlenen suçtan, kendisine hukuka aykırı içeriğin bildirilmiş ve buna rağmen içeriğin bildiriminden itibaren derhal ve en geç dört saat içinde kaldırılmamış olması durumunda söz konusu içerikten doğrudan sorumludur.
- Sosyal ağ sağlayıcı, kişilerin can ve mal güvenliğini tehlikeye sokan içerikleri öğrenmesi ve gecikmesinde sakınca bulunması hâlinde, bu içeriği ve içeriği oluşturanla ilişkin bilgileri yetkili kolluk birimleriyle paylaşır.

- Sosyal ağ sağlayıcının bu yükümlölükleri, içerik veya yer sağlayıcısı olmasından doğan sorumluluk ve yükümlölüklerini ortadan kaldırmaz.
- BTK, sosyal ağ sağlayıcının bu Kanuna uyumuna ilişkin olarak sosyal ağ sağlayıcıdan kurumsal yapı, bilişim sistemleri, algoritmalar, veri işleme mekanizmaları ve ticari tutumlar dâhil her türlü açıklamayı talep edebilir. Sosyal ağ sağlayıcı, Kurum tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri en geç üç ay içinde vermekle yükümlüdür. BTK, sosyal ağ sağlayıcının 5651 sayılı Kanuna uyumunu sosyal ağ sağlayıcının bütün tesislerinde yerinde inceleyebilir.
- Sosyal ağ sağlayıcı, kamu güvenliğini ve kamu sağlığını etkileyen olağanüstü durumlara ilişkin kriz planı oluşturmakla ve BTK'ya bildirmekle yükümlüdür.

Bu yükümlölüklerini yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya, BTK Başkanı tarafından, **bir önceki takvim yılındaki küresel cirosunun yüzde üçüne kadar** idari para cezası verilebilir.

MESAJLAŞMA UYGULAMALARI ELEKTRONİK HABERLEŞME KANUNU KAPSAMINDA

I. Mesajlaşma uygulamaları BTK yetki alanında

7418 sayılı Kanunla eklenen 5809 sayılı Kanun **Madde 3, Madde 9, Madde 60**

Elektronik Haberleşme Kanuna eklenen “şebekeler üstü hizmet” ve “Şebekeler üstü hizmet sağlayıcı” tanımlarıyla şebekeye bağlı olmaksızın internet yoluyla sağlanan haberleşme de eklenmiştir. Böylece günlük hayatta çokça kullandığımız mesajlaşma uygulamaları, Kanun kapsamına alındı ve BTK’ya bu konuda düzenleme yapma, düzenlemelerin gereğini yerine getirmeyenlere yaptırım uygulama yetkisi verildi.

II. Yetkilendirme zorunluluğu

7418 sayılı Kanunla eklenen 5809 sayılı Kanun **Madde 3, Madde 9, Madde 60**

Şebekeler üstü hizmet sağlayıcılara, faaliyetlerini Türkiye’de kurdukları anonim şirket ya da limited şirket statüsündeki tam yetkili temsilcileri vasıtası ile Kurumca yapılacak yetkilendirme çerçevesinde yürütme zorunluluğu getirildi.

Yetkilendirmeye ilgili 5809 sayılı Kanunun 9. maddesinde sayılan yükümlölükleri yerine getirmeyen veya yetkilendirilmeksizin hizmet sunan şebekeler üstü hizmet sağlayıcılara bir milyon Türk lirasından otuz milyon Türk lirasına kadar idari para cezası verilebilecek.

Bu idari para cezasını süresinde ödemeyen ve BTK tarafından yapılacak bildirimden itibaren altı ay içerisinde Kurum düzenlemelerinde öngörölen yükümlölükleri yerine getirmeyen veya yetkilendirilmeksizin hizmet sunan şebekeler üstü hizmet sağlayıcısının internet trafiği bant genişliğinin %95’ine kadar daraltılmasına veya ilgili uygulama veya internet sitesine erişimin engellenmesine Kurum tarafından karar verilebilir. Erişim Sağlayıcıları Birliğine uygulanmak üzere gönderilen kararın gereği, erişim sağlayıcılar tarafından yerine getirilir.

BASIN KANUNU

Kanun Numarası : 5187
Kabul Tarihi : 9/6/2004
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih:26/6/2004 Sayı: 25504
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt: 43

Amaç ve kapsam

Madde 1- (Değişik fıkra:13/10/2022-7418/1 md.) Bu Kanunun amacı, basın özgürlüğü ve bu özgürlüğün kullanımı ile basın kartına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Bu Kanun basılmış eserlerin basımı ve yayımı ile internet haber sitelerini kapsar.²

(Ek fıkra:13/10/2022-7418/1 md.) Basın kartı düzenlenmesi bakımından basın kartı talep eden medya mensupları ve enformasyon görevlileri bu Kanun kapsamına dâhildir.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kanunun uygulanmasında;³

a) Basılmış eser: Yayımlanmak üzere her türlü basım araçları ile basılan veya diğer araçlarla çoğaltılan yazı, resim ve benzeri eserler ile haber ajansı yayınlarını,

b) Yayım: Basılmış eserin herhangi bir şekilde kamuya sunulmasını,

c) Süreli yayın: Belli aralıklarla yayımlanan gazete, dergi gibi basılmış eserler ile haber ajansları yayınlarını ve internet haber sitelerini,

d) Yaygın süreli yayın: Tek bir basın-yayın kuruluşu tarafından aynı isimle basılan ve her coğrafi bölgede en az bir ilde olmak üzere, ülkenin en az yüzde yetmişinde yayımlanan süreli yayın ile haber ajanslarının yayınlarını,

² 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu fıkrafta yer alan "yayımını" ibaresi "yayımı ile internet haber sitelerini" şeklinde değiştirilmiştir.

³ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle bu fıkranın (c) bendine "yayınlarını" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve internet haber sitelerini" ibaresi; (i) bendine "karikatürü yapanı," ibaresinden sonra gelmek üzere "görsel veya işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyeni," ibaresi eklenmiştir.

e) Bölgesel süreli yayın: Tek bir basın-yayın kuruluşu tarafından basılan ve en az üç komşu ilde veya en az bir coğrafi bölgede yayımlanan süreli yayını,

f) Yerel süreli yayın: Tek bir yerleşim biriminde yayımlanan süreli yayınlar ile haftada bir veya daha uzun aralıklarla yayımlanan yaygın ve bölgesel yayınları,

g) Yayın türü: Süreli yayınların yaygın, bölgesel ve yerel yayın türlerinden hangisinin kapsamında olduğunu,

h) Süresiz yayın: Belli aralıklarla yayımlanmayan kitap, armağan gibi basılmış eserleri,

ı) Eser sahibi: Süreli veya süresiz yayının içeriğini oluşturan yazıyı veya haberi yazanı, çevireni veya resmi ya da karikatürü yapanı, görsel veya işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyeni,

j) Yayımcı: Bir eseri basılmış eser durumuna getirip yayımlayan gerçek veya tüzel kişiyi,

k) Basımcı: Bir eseri basım araçları ile basan veya diğer araçlarla çoğaltan gerçek veya tüzel kişiyi,

l) Tüzel kişi temsilcisi: Yayın sahibi veya yayımcının tüzel kişi olması halinde bu tüzel kişiliğin yetkili organı tarafından, yöneticiler arasından belirlenen gerçek kişiyi veya kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenen gerçek kişiyi,

m) **(Ek:13/10/2022-7418/2 md.)** İnternet haber sitesi: İnternet ortamında, belirli aralıklarla haber veya yorum niteliğinde yazılı, görsel veya işitsel içeriklerin sunumunu yapmak üzere kurulan ve işletilen süreli yayını,

n) **(Ek:13/10/2022-7418/2 md.)** Basın kartı: Bu Kanunda belirtilen kişilere, Başkanlıkça verilen kimlik kartını,

o) **(Ek:13/10/2022-7418/2 md.)** Başkan: İletişim Başkanını,

ö) **(Ek:13/10/2022-7418/2 md.)** Başkanlık: İletişim Başkanlığını,

p) **(Ek:13/10/2022-7418/2 md.)** Komisyon: Basın Kartı Komisyonunu,

r) **(Ek:13/10/2022-7418/2 md.)** Medya mensubu: Radyo, televizyon ve süreli yayınların basın-yayın faaliyeti yürüten çalışanlarını,

s) **(Ek:13/10/2022-7418/2 md.)** Enformasyon görevlisi: Kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri Devlet enformasyon hizmetlerinde çalışan kamu personelinin,

ifade eder.

Basın özgürlüğü

Madde 3- Basın özgürdür. Bu özgürlük; bilgi edinme, yayma, eleştirme,

yorumlama ve eser yaratma haklarını içerir.

Basın özgürlüğünün kullanılması ancak demokratik bir toplumun gereklerine uygun olarak; başkalarının şöhret ve haklarının, toplum sağlığının ve ahlâkının, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği ve toprak bütünlüğünün korunması, Devlet sırlarının açıklanmasının veya suç işlenmesinin önlenmesi, yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması amacıyla sınırlanabilir.

Zorunlu bilgiler

Madde 4- Her basılmış eserde, basıldığı yer ve tarih, basımcının ve varsa yayımcının adları, varsa ticarî unvanları ve işyeri adresleri gösterilir. İlân, tarife, sirküler ve benzerleri hakkında bu hüküm uygulanmaz.

Haber ajansı yayınları hariç her türlü süreli yayında, ayrıca yönetim yeri, sahibinin, varsa temsilcisinin, sorumlu müdürün adları ve yayının türü gösterilir.

(Ek fıkra:13/10/2022-7418/3 md.) İnternet haber sitelerinde ayrıca, faaliyet gösterdiği iş yeri adresi, ticari unvanı, elektronik posta adresi, iletişim telefonu ve elektronik tebligat adresi ile yer sağlayıcısının adı ve adresi kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında bulundurulur.

(Ek fıkra:13/10/2022-7418/3 md.) İnternet haber sitelerinde bir içeriğin ilk kez sunulmaya başlandığı tarih ile sonraki güncelleme tarihleri, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilir.

Sorumlu müdür

Madde 5- Her süreli yayının bir sorumlu müdürü bulunur. Sorumlu müdür, birden fazla ise her birinin sorumlu olduğu bölüm belirtilir.

Sorumlu müdür olabilmek için;

- a) Onsekiz yaşını bitirmiş olmak,
- b) Türkiye'de yerleşim yeri sahibi olmak ve devamlı oturmak,
- c) En az ortaöğretim veya dengi bir eğitim kurumundan mezun olmak,
- d) Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak,
- e) Yüz kızartıcı suçlardan mahkûm olmamak,
- f) T.C. vatandaşı olmayanlar için karşılıklılık koşulu aramak,

gerekir.

Sorumlu müdürün Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olması halinde sorumlu müdürlüğü üstlenmek üzere müdür yardımcısı tayin edilir. Sorumlu müdür için bu Kanunda yer alan hükümler, sorumluluğu üstlenen yardımcı için de geçerlidir.

Sürelî yayın sahibi

Madde 6- Gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları süreli yayın sahibi olabilirler.

Sürelî yayın sahibinin onsekiz yaşından küçük veya kısıtlı olması halinde kanunî temsilcisi, tüzel kişi olması halinde ise tüzel kişi temsilcisi hakkında da 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartlar aranır.

Beyanname verilmesi

Madde 7- Sürelî yayınların çıkarılması için, kaydedilmek üzere yönetim yerinin bulunduğu yer Cumhuriyet Başsavcılığına bir beyanname verilmesi yeterlidir. Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından düzenlenen kayıtlar alenidir.

Kayıt için verilen ve yayın sahibi, sahibin küçük veya tüzel kişi olması halinde temsilcisi ile sorumlu müdür tarafından imzalanan beyannamede yayının adı ve mahiyeti, hangi aralıklarla yayımlanacağı, yönetim yeri, sahibinin, varsa temsilcisinin, sorumlu müdürün ad ve adresleri ile yayının türü ve elektronik tebligat adresi gösterilir.⁴

Beyannameye, 5 inci ve 6 ncı maddelerde yazılı şartların varlığını gösteren belgeler ile yayın sahibi tüzel kişi ise tüzüğünün veya ana sözleşmesinin veya vakıf senedinin bir sureti eklenir.

Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından beyanname ve eklerinin teslim edildiğini gösteren bir alındı belgesi verilir.

Beyannamenin incelenmesi

Madde 8- Beyannamenin ve eklerinin gerekli veya gerçek bilgileri içermemesi veya yayın sahibinin veya temsilcisinin veya sorumlu müdürün 5 inci ve 6 ncı maddelerde yazılı şartlara sahip olmaması halinde, Cumhuriyet Başsavcılığı beyannamenin verilmesinden itibaren iki hafta içinde eksikliğin giderilmesini veya gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmesini yayın sahibinden ister. Bu istemin tebliği tarihinden itibaren iki hafta

⁴ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu fıkraya “türü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve elektronik tebligat adresi” ibaresi eklenmiştir.

içerisinde yerine getirilmemesi halinde, Cumhuriyet Başsavcılığı yayımın durdurulmasını asliye ceza mahkemesinden talep eder. Mahkeme en geç iki hafta içinde karar verir. Bu karara karşı acele itiraz yoluna başvurulabilir.

Beyanname içeriğinde meydana gelen her değişiklik, iki hafta içinde, gerekli belgelerle birlikte yeni bir beyanname ile aynı makama bildirilir.

Birinci fıkra hükmü, değişikliğe ilişkin beyannameler hakkında da uygulanır.

Sorumlu müdürün bu görevden ayrılması halinde, yenisi tayin edilinceye kadar sorumluluk yayın sahibine veya temsilcisine aittir.

(Ek fıkra:13/10/2022-7418/5 md.) Birinci fıkrada düzenlenen yayım durdurma müeyyidesi internet haber siteleri bakımından uygulanmaz. İnternet haber sitesinin bu madde hükmüne uymaması hâlinde, Cumhuriyet Başsavcılığı iki hafta içinde eksikliğin giderilmesini veya gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmesini internet haber sitesinden ister. İstemin iki hafta içinde yerine getirilmemesi durumunda, Cumhuriyet Başsavcılığı internet haber sitesi vasfının kazanılmadığının tespiti amacıyla asliye ceza mahkemesine başvurur. Mahkeme en geç iki hafta içinde kararını verir. Bu karara karşı itiraz yoluna başvurulabilir.

(Ek fıkra:13/10/2022-7418/5 md.) Başvurunun kabul edilmesi hâlinde internet haber siteleri için sağlanabilecek resmî ilan ve reklam ile çalışanlarının basın kartına ilişkin hakları ortadan kalkar. İnternet haber sitesi için sağlanan hakların ortadan kaldırılması, bu Kanun ve/veya ilgili mevzuat uyarınca öngörülen yaptırımların uygulanmasına engel değildir.

Sürelî yayın sahibinin hakkını kaybetmesi

Madde 9- Sürelî yayın sahibinin beyanname verdiği tarihten itibaren bir sene içinde sürelî yayın yayımlanmaz veya yayımlandıktan sonra yayıma üç yıl müddetle ara verilirse beyanname hükümsüz kalır ve sağladığı hak ortadan kalkar.

556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri saklıdır. **(İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 31/1/2008 tarihli ve E.: 2004/81, K.: 2008/48 sayılı Kararı ile.)**

Teslim ve muhafaza yükümlülüğü (Değişik başlık:13/10/2022-7418/6 md.)

Madde 10- Basımcı, bastığı her türlü yayının imzalı iki nüshasını, dağıtım veya yayımın yapıldığı gün, mahallin Cumhuriyet Başsavcılığına teslim etmekle yükümlüdür.

Bu yükümlülük, basılmış eserin içerik ve biçim yönünden herhangi bir

değişikliği içeren daha sonraki basımları ile tıpkı basımları için de geçerlidir.

Basımcıya bu yükümlülüğünü yerine getirdiğine dair bir alındı belgesi verilir.

(Ek fıkra:13/10/2022-7418/6 md.) İnternet haber sitesinde yayınlanan içerikler, gerektiğinde talep eden Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilmek üzere doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde iki yıl süre ile muhafaza edilir.

(Ek fıkra:13/10/2022-7418/6 md.) Yargı mercileri tarafından yayının soruşturma ve kovuşturma konusu olduğunun internet haber sitesine yazılı olarak bildirilmesi hâlinde, bu işlemlerin sonuçlandığının bildirilmesine kadar soruşturma ve kovuşturma konusu yayın kaydının saklanması zorunludur.

Cezai sorumluluk

Madde 11- Basılmış eserler veya internet haber siteleri yoluyla işlenen suç yayım anında oluşur.⁵

Sürelî yayınlar ve süresiz yayınlar yoluyla işlenen suçlardan eser sahibi sorumludur.

Sürelî yayınlarda eser sahibinin belli olmaması veya yayım sırasında ceza ehliyetine sahip bulunmaması ya da yurt dışında bulunması nedeniyle Türkiye'de yargılanamaması veya verilecek cezanın eser sahibinin diğer bir suçtan dolayı kesin hükümle mahkûm olduğu cezaya etki etmemesi hallerinde, sorumlu müdür ve yayın yönetmeni, genel yayın yönetmeni, editör, basın danışmanı gibi sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili sorumlu olur. Ancak bu eserin sorumlu müdürün ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkilinin karşı çıkmasına rağmen yayımlanması halinde, bundan doğan sorumluluk yayımlatana aittir.

Süresiz yayınlarda eser sahibinin belli olmaması veya yayım sırasında ceza ehliyetine sahip bulunmaması ya da yurt dışında olması nedeniyle Türkiye'de yargılanamaması veya verilecek cezanın eser sahibinin diğer bir suçtan dolayı kesin hükümle mahkûm olduğu cezaya etki etmemesi hallerinde yayımcı; yayımcının belli olmaması veya basım sırasında ceza ehliyetine sahip bulunmaması ya da yurt dışında olması nedeniyle Türkiye'de yargılanamaması hallerinde ise basımcı sorumlu olur.

Yukarıdaki hükümler, sürelî yayınlar ve süresiz yayınlar için bu Kanunda aranan şartlara uyulmaksızın yapılan yayınlar hakkında da uygulanır.

Haber kaynağı

Madde 12- Sürelî yayın sahibi, sorumlu müdür ve eser sahibi, bilgi ve belge

⁵ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkraya "Basılmış eserler" ibarelerinden sonra gelmek üzere "veya internet haber siteleri" ibaresi eklenmiştir.

dahil her türlü haber kaynaklarını açıklamaya ve bu konuda tanıklık yapmaya zorlanamaz.

Hukukî sorumluluk

Madde 13- Basılmış eserler veya internet haber siteleri yoluyla işlenen fiillerden doğan maddî ve manevî zararlardan dolayı süreli yayınlarda, eser sahibi ile yayın sahibi ve varsa temsilcisi, süresiz yayınlarda ise eser sahibi ile yayımcı, yayımcının belli olmaması halinde ise basımcı müştereken ve müteselsilen sorumludur.⁶

Bu hüküm, süreli veya süreli olmayan yayınlarda yayın sahibi, marka veya lisans sahibi, kiralayan, işleten veya herhangi bir sıfatla yayımlayan, yayımcı gibi hareket eden gerçek veya tüzel kişiler hakkında da uygulanır. Tüzel kişi şirketse, anonim şirketlerde yönetim kurulu başkanı, diğer şirketlerde en üst yönetici, şirket ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Zararı doğuran fiilin işlenmesinden sonra yayının her ne surette olursa olsun devredilmesi, başka bir yayında birleştirilmesi veya sahibi olan gerçek veya tüzel kişinin herhangi bir surette değişmesi halinde, yayını devir alan, birleşen ve her ne surette olursa olsun yayın sahibi gibi hareket eden gerçek ve tüzel kişiler ve anonim şirketlerde yönetim kurulu başkanı, diğer şirketlerde üst yönetici, bu fiil nedeniyle hükmedilecek tazminattan birinci ve ikinci fıkrada sayılanlarla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Düzeltilme ve cevap

Madde 14- Süreli yayınlarda kişilerin şeref ve haysiyetini ihlâl edici veya kişilerle ilgili gerçeğe aykırı yayım yapılması halinde, bundan zarar gören kişinin yayım tarihinden itibaren iki ay içinde göndereceği suç unsuru içermeyen, üçüncü kişilerin hukuken korunan menfaatlerine aykırı olmayan düzeltme ve cevap yazısını; sorumlu müdür hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın, günlük süreli yayınlarda yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç üç gün içinde, diğer süreli yayınlarda yazıyı aldığı tarihten itibaren üç günden sonraki ilk nüshada, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır. **(Ek cümleler:13/10/2022-7418/7 md.)** İnternet haber sitelerinde ise zarar gören kişinin düzeltme ve cevap yazısını; sorumlu müdür, hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın, yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç bir gün içinde, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, URL bağlantısı sağlanmak suretiyle, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır. Yayın

⁶ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra "Basılmış eserler" ibarelerinden sonra gelmek üzere "veya internet haber siteleri" ibaresi eklenmiştir.

hakkında verilen erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin çıkarılması kararının uygulanması ya da internet haber sitesi tarafından içeriğin kendiliğinden çıkarılması durumunda, düzeltme ve cevap metni ilgili yayının yapıldığı internet haber sitesinde ilk yirmi dört saati ana sayfada olmak üzere bir hafta süreyle yayımlanır.

Düzeltilme ve cevapta, buna neden olan eser belirtilir. Düzeltme ve cevap, ilgili yazıdan uzun olamaz. Düzeltme ve cevaba neden olan eserin yirmi satırdan az yazı veya resim veya karikatür olması hallerinde düzeltme ve cevap otuz satırı geçemez.

Sürelî yayının birden fazla yerde basılması halinde, düzeltme ve cevap yazısı, düzeltme ve cevap hakkının kullanılmasına sebebiyet veren eserin yayımlandığı bütün baskılarda yayımlanır.

Düzeltilme ve cevabın birinci fıkrada belirlenen süreler içinde yayımlanmaması halinde yayım için tanınan sürenin bitiminden itibaren, birinci fıkra hükümlerine aykırı şekilde yayımlanması halinde ise yayım tarihinden itibaren onbeş gün içinde cevap ve düzeltme talep eden kişi, bulunduğu yer sulh ceza hâkiminden yayımın yapılmasına veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak yapılmasına karar verilmesini isteyebilir. Sulh ceza hâkimi bu istemi üç gün içerisinde, duruşma yapmaksızın, karara bağlar.

Sulh ceza hâkiminin kararına karşı acele itiraz yoluna gidilebilir. Yetkili makam üç gün içinde itirazı inceleyerek karar verir. Yetkili makamın kararı kesindir.

Düzeltilme ve cevabın yayımlanmasına hâkim tarafından karar verilmesi halinde, birinci fıkradaki süreler, sulh ceza hâkiminin kararına itiraz edilmemişse kararın kesinleştiği tarihten, itiraz edilmişse yetkili makamın kararının tebliği tarihinden itibaren başlar.

Düzeltilme ve cevap hakkına sahip olan kişinin ölmesi halinde bu hak, mirasçılardan biri tarafından kullanılabilir. Bu durumda, birinci fıkradaki iki aylık düzeltme ve cevap hakkı süresine bir ay ilave edilir.

Zorunlu bilgileri göstermeme

Madde 15- 4 üncü maddeye göre basılmış eserlerde ve internet haber sitelerinde gösterilmesi öngörülen hususların gösterilmemesi veya gerçeğe aykırı olarak gösterilmesi halinde, süreli yayınlarda sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili, süresiz yayınlarda yayımcı ve adını ve adresini göstermeyen veya yanlış gösteren basımcı beşyüzmilyon liradan yirmimilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu ceza, bölgesel süreli yayınlarda ikimilyar liradan, yaygın

sürelî yayınlarda beşmilyar liradan az olamaz. ⁷

Durdurulan yayının yayımına devam etme

Madde 16- 8 inci maddeye göre mahkeme kararıyla durdurulan yayına, usulüne uygun beyanname vermeden veya değişiklikleri bildirmeden devam edilmesi halinde yayın sahibi, sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağılı olduğu yetkili birmilyar liradan onbeş milyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu ceza, bölgesel süreli yayınlarda beşmilyar liradan, yaygın süreli yayınlarda onmilyar liradan az olamaz.

Teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymama (Değişik başlık:13/10/2022-7418/8 md.)

Madde 17- 10 uncu maddeye göre teslim yükümlülüğünü yerine getirmeyen basımcı ile teslim ve muhafaza yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesi sorumlu müdürü üçyüz milyon liradan birmilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.⁸

Düzeltilme ve cevabın yayımlanmaması

Madde 18- Düzeltilme ve cevabın yayımlanmasına ilişkin kesinleşmiş hâkim kararlarına uymayan sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağılı olduğu yetkili onmilyar liradan yüzellimilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Ağır para cezası, bölgesel süreli yayınlarda yirmimilyar liradan, yaygın süreli yayınlarda ellimilyar liradan az olamaz.

Sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağılı olduğu yetkili hakkında verilen ağır para cezasının ödenmesinden yayın sahibi, sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağılı olduğu yetkili ile birlikte müteselsilen sorumludur.

Düzeltilme ve cevap yazısının yayımlanmaması veya 14 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartlara uyulmaksızın yayımlanması hallerinde hâkim ayrıca, masraflar yayın sahibi tarafından karşılanmak üzere, bu yazının iki internet haber sitesi ile tirajı yüzbinin üzerinde olan iki gazetede ilân şeklinde yayımlanmasına da karar verir.⁹

⁷ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkraya "basılmış eserlerde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve internet haber sitelerinde" ibaresi eklenmiştir.

⁸ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "basımcı," ibaresi "basımcı ile teslim ve muhafaza yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesi sorumlu müdürü" şeklinde değiştirilmiştir.

⁹ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkraya "bu yazının" ibaresinden sonra gelmek üzere "iki internet haber sitesi ile" ibaresi eklenmiştir.

Yargıyı etkileme

Madde 19- (Mülga: 2/7/2012-6352/105 md.)

Cinsel saldırı, cinayet ve intihara özendirme ¹⁰

Madde 20- Cinsel saldırı, cinayet ve intihar olayları hakkında, haber vermenin sınırlarını aşan ve okuyucuyu bu tür fiillere özendirebilecek nitelikte olan yazı ve resim yayımlayanlar birmilyar liradan yirmimilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu ceza bölgesel süreli yayınlarda ikimilyar liradan, yaygın süreli yayınlarda ve internet haber sitelerinde onmilyar liradan az olamaz.

Kimliğin açıklanmaması¹¹

Madde 21- Süreli yayınlarda;

a) 22.11.2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre evlenmeleri yasaklanmış olan kimseler arasındaki cinsel ilişkiyle ilgili haberlerde bu kişilerin,

b) 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 414, 415, 416, 421, 423, 429, 430, 435 ve 436 ncı maddelerinde yazılı cürümlere ilişkin haberlerde mağdurların,

c) Onsekiz yaşından küçük olan suç faili veya mağdurlarının,

Kimliklerini açıklayacak ya da tanınmalarına yol açacak şekilde yayın yapanlar birmilyar liradan yirmimilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu ceza bölgesel süreli yayınlarda ikimilyar liradan, yaygın süreli yayınlarda ve internet haber sitelerinde onmilyar liradan az olamaz.

Basılmış eserleri engelleme, tahrip ve bozma

Madde 22- Kanuna uygun olarak basılmış eserleri, bunların yayımını veya dağıtımını veya satışını önlemek amacıyla tahrip eden veya bozan kimse, fiili daha ağır bir suç teşkil etmediği takdirde, bir yıla kadar hapis ve birmilyar liradan beşmilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Kanunun aradığı şartlara uyulmasına rağmen süreli ve süresiz yayınların basılmasını, yayımını, dağıtımını veya satışını şiddet veya tehditle engelleyen kimse, fiili daha ağır bir suç teşkil etmediği takdirde, iki yıla kadar hapis ve ikimilyar liradan onmilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

¹⁰ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra "yaygın süreli yayınlarda" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve internet haber sitelerinde" ibaresi eklenmiştir.

¹¹ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra "yaygın süreli yayınlarda" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve internet haber sitelerinde" ibaresi eklenmiştir.

Yukarıdaki fıkralarda öngörülen fiiller, umumi mahalde veya matbaanın veya umuma satış yapan veya dağıtım yapan yerlerde birden fazla kişi tarafından işlendiği takdirde verilecek ceza yarıya kadar artırılır.

Süreli yayınların dağıtımı

Madde 23- Süreli yayınların dağıtımını yapan kişiler, kendilerinden dağıtımı istenen yayınları, dağıtımını yaptıkları diğer yayınlar için aldıkları satış fiyatı, tiraj ve sayfa sayısına göre belirlenen dağıtım ücretini aşmayacak bir bedel karşılığında, dağıtmakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğe aykırı davrananlar, dağıtımından kaçındıkları yayının toplam bedelinin on misli ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Süreli yayınları perakende olarak satışa sunan gerçek veya tüzel kişiler, aynı anda diledikleri kadar dağıtım şirketiyle anlaşıp diledikleri yayınları satabilirler. Hiç kimse, bu kişilere, rakip yayınları satmama yükümlülüğü getiremez ve bu yayınları satmama koşuluna bağlı olan veya bu sonucu doğuracak edimlerde bulunamaz.

Yeniden yayım

Madde 24- Bir süreli yayında yayımlanmış haber, yazı ve resimleri kaynak göstermeksizin yeniden yayımlayanlar beşmilyar liradan onmilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Bu eserleri, yeniden yayım hakkı saklı tutulmuş olmasına rağmen, süreli yayın sahibinin izni olmadan yeniden yayımlayanlar yirmimilyar liradan kırkmilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

El koyma, dağıtım ve satış yasağı

Madde 25- Soruşturma için sübut vasıtası olarak her türlü basılmış eserin en fazla üç adedine Cumhuriyet savcısı, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kolluk el koyabilir.

Soruşturma veya kovuşturmanın başlatılmış olması şartıyla 25.7.1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda, Anayasanın 174 üncü maddesinde yer alan inkılap kanunlarında, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, 153 üncü maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında, 155 inci maddesinde, 311 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, 312 nci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında, 312/a maddesinde ve 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin ikinci ve beşinci fıkralarında öngörülen suçlarla ilgili olarak basılmış eserlerin tamamına hâkim kararıyla el konulabilir.

Hangi dilde olursa olsun Türkiye dışında basılan süreli veya süresiz yayın ve gazetelerin ikinci fıkrada belirtilen suçları içerdiklerine dair kuvvetli delil bulunması halinde, bunların Türkiye'de dağıtılması veya satışa sunulması, Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine sulh ceza hâkiminin kararı ile yasaklanabilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet Başsavcılığının kararı yeterlidir. Bu karar en geç yirmidört saat içinde hâkimin onayına sunulur. Kırksekiz saat içinde hâkim tarafından onaylanmaması halinde Cumhuriyet Başsavcılığının kararı hükümsüz kalır.

Yukarıdaki fıkra uyarınca yasaklanmış yayın veya gazeteleri bilerek dağıtanlar veya satışa sunanlar bu yayınlar yoluyla işlenen suçlardan eser sahibi gibi sorumludurlar.

Dava süreleri^{12 13}

Madde 26- Basılmış eserler veya internet haber siteleri yoluyla işlenen veya bu Kanunda öngörülen diğer suçlarla ilgili ceza davalarının bir muhakeme şartı olarak, günlük süreli yayınlar ve internet haber siteleri yönünden dört ay, diğer basılmış eserler yönünden altı ay içinde açılması zorunludur.

Bu süreler basılmış eserlerin Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edildiği tarihten, internet haber siteleri için ise habere ilişkin suç ihbarının yapıldığı tarihten başlar. Basılmış eserlerin Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilmemesi halinde yukarıdaki sürelerin başlama tarihi, suçu oluşturan fiilin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından öğrenildiği tarihtir. Ancak bu süreler, Türk Ceza Kanununun dava zamanaşımına ilişkin maddesinde öngörülen süreleri aşamaz.

Sorumlu müdürün ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkilinin karşı çıkmasına rağmen yayımlatıldığı iddia edilen eserden dolayı yayımlatan aleyhine açılacak dava yönünden süre, sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili hakkında verilecek beraat kararının kesinleşmesinden itibaren başlar.

Sorumlu müdürün yayımlanan eserin sahibini bildirmesi durumunda, eser sahibi aleyhine açılacak davada süre, bildirim tarihinden itibaren başlar.

Kovuşturulması şikâyeteye bağlı suçlarda dava açma süreleri, suç için kanunun öngördüğü dava zamanaşımı süresini aşmamak şartıyla, suçun işlendiğinin

¹² 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun 77 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "ceza davalarının" ibaresinden sonra gelmek üzere "bir muhakeme şartı olarak," ibaresi eklenmiş, fıkra da yer alan "iki ay" ibaresi "dört ay", "dört ay" ibaresi "altı ay" ve aynı maddenin altıncı fıkrasında yer alan "iki ay" ibaresi "dört ay" şeklinde değiştirilmiştir.

¹³ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasına "Basılmış eserler" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya internet haber siteleri" ibaresi, "günlük süreli yayınlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve internet haber siteleri" ibaresi ve ikinci fıkrasına "teslim edildiği tarihten" ibaresinden sonra gelmek üzere ", internet haber siteleri için ise habere ilişkin suç ihbarının yapıldığı tarihten" ibaresi eklenmiştir.

öğrenildiği tarihten başlar.

Kamu davasının açılması izin veya karar alınmasına bağlı olan suçlarda, izin veya karar için gerekli başvurunun yapılmasıyla dava açma süresi durur. Durma süresi dört ayı geçemez.

Görevli mahkemeler ve yargılama usulü ¹⁴

Madde 27- Basılmış eserler veya internet haber siteleri yoluyla işlenen veya bu Kanunda öngörülen diğer suçlardan dolayı açılan davalardan, ağır ceza işlerinden olanlar ağır ceza mahkemelerinde, diğerleri asliye ceza mahkemelerinde görülür.

Bir yerde ağır ceza veya asliye ceza mahkemesinin birden fazla dairesi bulunması halinde bu davalar iki numaralı mahkemede görülür.

Basılmış eserler veya internet haber siteleri yoluyla işlenen veya bu Kanunda öngörülen diğer suçlara ilişkin davalar acele işlerden sayılır.

Hürriyeti bağlayıcı cezaya çevirme yasağı

Madde 28- 18 inci ve 22 nci maddelerdeki suçlar dışında bu Kanunda öngörülen suçlar için hükmedilen para cezaları, hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrilemez.

Tebliğat

Madde 29- Süreli yayının yönetim yeri, tebligat işlemleri yönünden, yayın sahibinin ve temsilcisinin, görevi devam ettiği sürece sorumlu müdürün yerleşim yeri sayılır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 30- 15.7.1950 tarihli ve 5680 sayılı Basın Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Basın kartı başvurusu, niteliği ve türleri

Ek Madde 1- (Ek:13/10/2022-7418/10 md.)

Basın kartı başvurusu Başkanlığa yapılır.

Basın kartı, resmî nitelikte bir kimlik belgesidir.

¹⁴ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu maddenin birinci ve üçüncü fıkralarına “Basılmış eserler” ibarelerinden sonra gelmek üzere “veya internet haber siteleri” ibaresi eklenmiştir.

Basın kartı türleri aşağıda sayılanlardan ibarettir:

a) Göreve bağlı basın kartı: Bir medya kuruluşuna bağlı olarak çalışan Türk vatandaşı medya mensuplarına ve enformasyon görevlilerine verilen basın kartını,

b) Süreli basın kartı: Görev alanı Türkiye'yi kapsayan yabancı medya mensuplarına verilen basın kartını,

c) Geçici basın kartı: Görev alanı Türkiye'yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye'ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensuplarına verilen basın kartını,

ç) Serbest basın kartı: Geçici bir süreyle çalışmayan veya yurt dışında serbest gazetecilik yapan Türk vatandaşı medya mensuplarına verilen basın kartını,

d) Sürekli basın kartı: En az on sekiz yıl mesleki hizmeti bulunan medya mensupları ve enformasyon görevlilerine ömür boyu verilen basın kartını,

ifade eder.

Basın kartı alabilecek kişiler

Ek Madde 2- (Ek:13/10/2022-7418/11 md.)

Basın kartı;

a) Türkiye'de faaliyet gösteren medya kuruluşlarının Türk vatandaşı medya mensuplarına,

b) Süreli yayınların sahiplerine veya tüzel kişi temsilcileri ile radyo ve televizyonların yönetim kurulu başkanlarına,

c) Medya kuruluşları adına hareket eden ve görev alanı Türkiye'yi kapsayan yabancı medya mensupları ile görev alanı Türkiye'yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye'ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensuplarına,

ç) Yurt dışında yayın yapan medya kuruluşlarının, Türk vatandaşı sahiplerine ve çalışanlarına,

d) Yurt dışında serbest gazetecilik yapan Türk vatandaşı medya mensuplarına,

e) Medya alanında hizmet veren kamu kurum ve kuruluşlarında ve kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri enformasyon hizmetlerinde çalışan kamu personeline,

f) Medya alanında faaliyet göstermeleri şartıyla, sendikalar ile kamu yararına faaliyette bulunduğu tespit edilen dernek ve vakıfların yöneticilerine, verilebilir.

Basın kartı alabilecek kişilerde aranan şartlar

Ek Madde 3- (Ek:13/10/2022-7418/12 md.)

Basın kartı talep edenlerin başvuruda bulunabilmeleri için;

- a) 18 yaşını bitirmiş olması,
- b) En az lise veya dengi bir eğitim kurumundan mezun olması,
- c) Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmaması,

ç) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da şantaj, hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, iftira, suç uydurma, müstehcenlik, fuhuş, hileli iflas, zimmet, irtikâp, rüşvet, kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, kamu barışına karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçlarından hüküm giymemiş olması,

d) Terörle Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde sayılan terör suçları ile 4 üncü maddesinde sayılan terör amacı ile işlenen suçlardan veya 6 ncı maddede belirtilen suçlar ile 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca hüküm giymemiş olması,

e) Bu Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlardan hüküm giymemiş olması,

f) 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun hükümlerine uygun sözleşme yapmış olması ve mücbir sebepler dışında işten ayrıldığı tarihten itibaren bir aydan fazla olmamak üzere ara vermeden çalışması,

- g) Medya faaliyeti dışında ticari faaliyette bulunmaması,

şarttır.

Basın kartı talep eden süreli yayın sahipleri veya tüzel kişi temsilcileri ile

radio ve televizyonların yönetim kurulu başkanlarında, kamu kurum ve kuruluşlarında basın kartı alabilecek çalışanlarda ve yabancı basın-yayın kuruluşlarında çalışan Türk vatandaşı medya mensuplarından basın kartı talep edenlerde birinci fıkranın (f) ve (g) bentlerinde belirtilen şartlar aranmaz.

Sürekli ve serbest basın kartı talep edenler ile Türkiye Radyo Televizyon Kurumu aracılığıyla göreve bağlı basın kartı talep edenlerde birinci fıkranın (f) bendinde belirtilen şart aranmaz.

Basın kartı alabilecek yabancı medya mensuplarında aranan şartlar

Ek Madde 4- (Ek:13/10/2022-7418/13 md.)

Basın kartı talep eden yabancı medya mensuplarına;

a) Medya kuruluşu tarafından görevlendirildiklerini belgelendirmeleri,

b) 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca çalışma izinlerinin olması,

c) Bağlı bulundukları kuruluşun idare merkezinin bulunduğu ülkenin Türkiye'deki büyükelçilik, elçilik veya konsolosluklarından aldıkları takdim mektubunu ibraz etmeleri,

hâlinde, karşılıklılık esası da gözetilerek Başkanlıkça basın kartı verilebilir.

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmayan ve geçici basın kartı talep edenler için de 6735 sayılı Kanun uyarınca çalışma izni alınması zorunludur. Bu fıkra kapsamında çalışma izni başvuruları 6735 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde istisnai olarak değerlendirilir.

Basın Kartı Komisyonu

Ek Madde 5- (Ek:13/10/2022-7418/14 md.)

Komisyon;

a) Başkanlığı temsilen üç üye,

b) Basın-yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere; süreli yayın organlarının sahip ve/veya çalışanlarınca kurulan basın-yayın meslek kuruluşlarından basın kartı sahibi en fazla üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek bir üye,

c) Basın-yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere; İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde bulunan en fazla basın kartı sahibi üyesi meslek kuruluşu tarafından belirlenecek birer üye ile bu iller dışındaki illerde kurulu basın-yayın meslek kuruluşlarının sahip ve/veya çalışanları tarafından kurulmuş basın-yayın meslek kuruluşlarından en fazla basın kartı sahibi üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek bir üye olmak üzere toplam dört üye,

ç) Sürekli nitelikte basın kartı sahipleri arasından Başkanlıkça belirlenecek dört üye,

d) Basın-yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere, ulusal düzeyde yayın yapan radyo ve/veya televizyonların yönetim kurulu başkanları ve/veya gazeteci çalışanlarınca kurulmuş olan basın-yayın meslek kuruluşlarından en fazla üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek bir üye,

e) Göreve bağlı basın kartı sahibi gazeteciler arasından Başkanlıkça belirlenecek bir üye,

f) İşçi sendikası şeklinde faaliyet gösteren sendikalardan basın kartı sahibi üyesi en fazla olan sendika tarafından belirlenecek iki üye,

g) İletişim Fakültesi dekanları veya basın kartı sahibi gazeteciler arasından Başkanlıkça belirlenecek üç üye,

olmak üzere, toplam on dokuz üyeden oluşur.

Üyelerin görev süresi iki yıldır. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

Komasyon, başvuru sahibinin niteliklerini, mesleki çalışmalarını, eserlerini, ödülleri değerlendirerek basın kartı taşıyıp taşımayacağına karar verir.

Basın kartının iptal edileceği hâller

Ek Madde 6- (Ek:13/10/2022-7418/15 md.)

Basın kartı sahibinin, ek 3 üncü maddede yer alan niteliklere sahip olmadığının veya bu nitelikleri sonradan kaybettiğinin anlaşılması hâlinde basın kartı Başkanlıkça iptal edilir.

Basın kartı sahibinin, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın-İlân Kurumu Teşkiline Dair Kanunun 49 uncu maddesine göre belirlenen basın ahlak esaslarına aykırı davranışlarda bulunması hâlinde ihlalin mahiyeti göz önünde bulundurularak,

Komisyon tarafından basın kartı sahibi uyarılabileceği gibi basın kartının iptaline de karar verilebilir. Buna ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Basın kartının iptalinin sonuçları

Ek Madde 7- (Ek:13/10/2022-7418/16 md.)

Basın kartının ek 6 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca iptali hâlinde, kartın iade edildiği tarihten itibaren bir yıl geçmedikçe yeniden basın kartı verilmez.

Ek 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (ç), (d) ve (e) bentlerine aykırı duruma düşenlere, 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 12 nci ve/veya 13/A maddeleri uyarınca işlem tesis edildiği belirlenmedikçe yeniden basın kartı verilmez.

Yönetmelik

Ek Madde 8- (Ek:13/10/2022-7418/17 md.)

Başkanlıkça düzenlenecek olan basın kartlarının şekli, medya kuruluşlarında aranacak şartlar, kontenjanlar, Komisyonun çalışma ve karar alma usulleri, başvuru türleri ile başvuruda istenilecek belgeler Başkanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yayımlanmakta olan süreli yayınların sahibi, sorumlu müdürü, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yayınlarının türünü yönetim yerinin bulunduğu yer Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmek zorundadır. Bu süre içerisinde bildirim yükümlülüğüne uyulmaması halinde yayın sahibi, sorumlu müdür, beşyüzmilyon liradan yirmimilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu ceza bölgesel süreli yayınlarda ikimilyar liradan, yaygın süreli yayınlarda beşmilyar liradan az olamaz.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmakta olan süreli yayınların temsilcisi ve sorumlu müdürleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde süreli yayının basım ve yayımını bu Kanunda öngörülen hükümlere uygun hale getirirler.

Geçici Madde 3 – (Ek: 2/7/2012-6352/78 md.)

31/12/2011 tarihine kadar mahkemeler, yetkili mülki idari amirlikleri ve diğer makamlarca basılı yayınlarla ilgili olarak verilmiş toplatma, yasaklama, dağıtım ve satışın engellenmesi kararları, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde, yetkili ve görevli mahkemeden bu yasaklılığın devamı niteliğinde bir karar alınmamış olması durumunda kendiliğinden hükümsüz hale gelir. Bu tür kararlarla ilgili mevcut bilgi ve deliller kolluk tarafından iki ay içinde yetkili Cumhuriyet başsavcılığına iletilir. Mahkemelerce, bu yönde alınmış olan kararların bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir.

Geçici Madde 4- (Ek:13/10/2022-7418/18 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyet gösteren internet haber siteleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde bu Kanunda öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce usulünce verilmiş olan basın kartları ek 3 üncü maddede yer alan şartları taşımaları kaydıyla geçerliliğini korumaya devam eder.

Yürürlük

Madde 31- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 32- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür

**5187 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesinin Kararının Numarası	5187 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
6352	19, 26, Geçici Madde 3	5/7/2012
7418	1, 2, 4, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 26, 27, Ek Madde 1, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek Madde 4, Ek Madde 5, Ek Madde 6, Ek Madde 7, Ek Madde 8, Geçici Madde 4	18/10/2022

SENDİKALI OLMAK İÇİN 5 NEDEN

ÜCRET

Sendikalı çalışanlar daha yüksek maaş alır. İzin ve ikramiyeler de cabası.

HAYSİYET

Sendikalı işyerinde insanca çalışma düzeni vardır. İşveren ya da yönetici çalışanı ezemez.

HUKUKİ DESTEK

Sendika hakkını korur. Hukuki destek sağlar. Her yıl yüzlerce gazeteci TGS'den hukuki danışmanlık almaktadır.

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

Sendika kalemin üzerindeki patron ve hükümet baskılarına karşı mücadele eder.

EĞİTİM

TGS üyesi aldığı eğitimler sayesinde hep sektörün gözdesi kalır.

SENDİKALI OLMAK İÇİN 5 NEDEN

ÜCRET

Sendikalı çalışanlar daha yüksek maaş alır. İzin ve ikramiyeler de cabası.

HAYSİYET

Sendikalı işyerinde insanca çalışma düzeni vardır. İşveren ya da yönetici çalışanı ezemez.

HUKUKİ DESTEK

Sendika, hakkını korur. Hukuki destek sağlar. Her yıl yüzlerce gazeteci TGS'den hukuki danışmanlık almaktadır.

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

Sendika, kalemin üzerindeki patron ve hükümet baskılarına karşı mücadele eder.

EĞİTİM

TGS üyesi, aldığı eğitimler sayesinde hep sektörün gözdesi kalır.